

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 3. V Celovcu 15. marca 1873. XXII. tečaj.

Pridiga za god oznanenja Device Marije.

(Angeljsko češčenje; gov. L. F.)

Angelj Gabrijel je Mariji naznanil; ona je spočela od sv. Duha.

Angeljsko češč.

V v o d.

Trikrat na dan se oglasi zvana glas iz turna, da katoliške kristijane opominja, naj se v molitvi hvaležno spominjajo božjega usmiljenja — svojega odrešenja; prvič rano jutro, drugič opoldne; tretjič pa, kedar mrak na zemljo lega in noč pritiska. To zvonjenje, kdo ga ne pozná? Kedar zaslišimo zvon, odkrijemo, pokrižamo se in molimo „angeljsko češčenje = Ave Marijo“. Pobožna mati vzame otroka, ga pokriža, sklene mu ročice in ga uči moliti: „Ave Marijo.“ Lepo je, ako se kristijani še deržijo te pobožne navade, da 3krat na dan molijo Boga in čestijo Devico Marijo. Še veliko bolj goreče so se je kristijani deržali v prejšnjih časih, ko še ni bila sv. vera spodjedana od bogatajskih nevercev. Kedar je zvonilo „Ave Marijo“, odkrili so se ljudje in na tla pokleknili, naj so bili na polji ali cesti — in ti, ki so se vozili, so stopili raz vozov, pokleknili in odmolili angeljsko češčenje. — Žalibog! mnogo, mnogo se je zdaj na huje obrnilo; mnogo jih je, ki tega zvonjenja še ne zastopijo, in moliti nočejo ali pa se sramujejo moliti angeljsko češčenje. — Jaz pa ne vem lepše in pomenljiviše molitve, kakor je angeljsko češčenje ali Ave Marija; ne poznam druge molitve, koja bi v kratkih besedah toliko povedala, da bi nas v tako prostih kratkih besedah povzdignila do najviših in najsvetejših skrivnost naše svete vere. To molitev sem se namenil, vam danes razložiti. Kajti danes obhajamo spomin te presvete dogodbe, tiste najviše in

za nas najsrečnejše skrivnosti, katero molimo v angeljskem češčenju. Preglejmo, premišljujmo v duhu kerščanske pobožnosti besede angeljskega češčenja, da jih bomo vedeli pobožniše moliti, kedar bomo spoznali njih globočino in visokost. Premišljujmo torej, kaj pomenjajo besede:

1. Angelj Gabrijel je Mariji naznanil: Ona je spočela od sv. Duha.

2. Marija je rekla: Dekla sem Gospodova; zgodi se mi po tvoji besedi.

3. In beseda je meso postala, in je med nami prebivala.

Kristijani! vsak dan jih molimo, ste pa že kedaj pomislili, kaj pomenjajo te besede? Bojim se začeti, kajti moj um ne more zapopasti, moj jezik ne more dostojno izreči vseh skrivnost, ktere so skrite v teh malih besedah. Ti o Jezus! mi pomagaj, Marija! ti za me pros!

Razlaga.

1. Angelj Gabrijel je Mariji naznanil: Ona je spočela od sv. Duha. Kaj nam te besede povejo? Najprej to, kar nam tudi današnje evangelje pove: „Tisti čas je bil angelj Gabrijel od Boga poslan v mesto Nacaret v Galileji k Dev. Mariji iz hiše Davidove, zaročeni Jožefu. Angelj jo pozdravi: „Češčena si Marija... (Luk. 1, 26. ff.)“ Ko sem bil v Mariji Loretti na Laškem in sem molil v hišici Dev. Marije, katero so, kakor pove zročilo, angelji iz Nacareta prinesli, spominjal sem se teh besed: Angelj Gabrijel... in srečnega sem se štel, da sem mogel moliti na mestu, in v hišici, kjer se je godila ta previsoka skrivnost. Ktera skrivnost? Ta, da je Dev. Marija spočela od sv. Duha in da je angelj Gabrijel bil izvoljen in od Boga poslan, Mariji to naznaniti.

Kristijan! kedar slišiš te besede, ali jih sam moliš, kaj si boš mislil? Videl boš v duhu angelja Gabrijela zapustiti nebesa in hiteti na zemljo. Kam hiti, kaj se mu tako mudi? Veselo naznanilo nosi, veliko skrivnost ima sporočiti, on pa je vselej zvest poslanec božji bil, zato se mu mudi. —

Vidiš ga hiteti v malo mestice na Galilejskem, v hišico, revno in majheno, da ima komej prostora za par ljudi. Zakaj pa ne v veliko mesto? zakaj ne v kraljevo poslopje? Angelj ti odgovori: Zato, ker tista, h kateri sem poslan, ne prebiva v kraljevem poslopju, temuč v tej revni hišici, neznana ljudem, izvoljena pa od Boga. V duhu slišiš, kako angelj Marijo pozdravlja, kaj jej naznanja, kako se razgovarjata, in zadnjič ti povejo besede: Ona je spočela od sv. Duha. Prečudne res in velike so skrivnosti, ki mi jih že besede povedajo; ali zapomni si dobro, še veliko več skrivnosti so za besedami skrite.

Kaj! ali je mar Bogu še le tedaj na misel prišlo, poslati Odrešenika? ali je še le tedaj si izvolil Marijo, da bi rodila Odrešenika? Kaj tacega misliti, ali bi ne bilo to greh? Ta skrivnost nas pelje nazaj, za 4000 let, — ja še dalej nazaj v večnost, v neskončno večnost. Že tedaj, ko sta grešila prva dva človeka in ju Bog ni zaverigel, ampak njima obljubil Odrešenika, že tedaj je bilo sklenjeno od božje ljubezni, da bode Oče poslal svojega edinorojenega Sina, da hoče Sin božji človek postati, s terpljenjem in svojo smertjo nas rešiti; že tedaj je bilo sklenjeno, da bo božji Sin kakor človek spočet od sv. Duha in rojen iz prečiste, neomadeževane Device. Glejte! že takrat je bilo od božje ljubezni do ljudi vse to sklenjeno, in božja vsevednost je vse to vedela popred že od večnosti.

Kedar se tega spominjam, ne vem, ali bi umolknil, ali dalej govoril? Kedar se spominjam ljubezni božje do človeškega rodú, ljubezni Boga Očeta, ki hoče svojega Sina za nas dati; — ljubezni božjega Sina, ki nas hoče odrešiti; — ljubezni sv. Duha, ki nas hoče posvečevati, — tedaj vidim, čutim, spoznam, da ni le moj jezik, da vsi človeški jeziki na svetu niso v stanu, da ni jim mogoče, to skrivnost, to ljubezen primerno izreči, dostojno razložiti, po zasluženji čestiti.

Kristijan! ti pa te besede včasih izrekaš tako poveršno, nepobožno, nepremišljeno, kakor da ne bi nič drugega pomenjale, kakor le to, da je nek angelj prišel in Mariji kaj naznanil, kakor hodijo tudi ljudje eden drugemu kaj naznanjat; na to pa prav nič ne misliš, kdo je naznanil? komu je naznanil? kaj je naznanil? Ko bi si le trohico preložil in predjal te besede, ne bi jih mogel izgovarjati tako merzlo in nepobožno; od veselja bi ti moralo serce glasnejše bití in duh tvoj po krilih pobožnosti do nebeskih višav zleteti.

Kdo je naznanil? V stari zavezi je Bog govoril po prerokih; v novej pa govori po cerkvi in njenih učениkih, govori tudi po svojih stvaréh, po gromu in blisku. K Mariji pa pride angelj, — Gabrijel, eden najviših angeljev —; zato, ker je tudi naznanilo, ktero nosi, najviša skrivnost. Angelji so poslanci božji, ktere je Bog včasih pošiljal, da ljudem naznanjajo in zveršujejo (spolnujejo) njegove sklepe. Gabrijel je prišel naznanjat Mariji najviši sklep božje ljubezni. — Komu je naznanil? Mariji, ubogi devici, zaročenci ubogemu možu. Zakaj ne gre v Jeruzalem, kjer so kraljeve hčere? zakaj ni šel v Rim, kjer so bile hčere mogočnega rimskega cesarja? zakaj le v Nacaret? in v to ubogo hišico, kateri so stene prazne in siromašne? Poglejte, kako jo angelj spoštuje, komej, da se jej bližati upa! kako čestitljivo jo pozdravlja: „Češčena si, milosti polna!“ Kaj jo stori tako čestitljivo, visoko in blagoslovljeno? Naznanilo, ktero jej angelj donaša, sklep božje ljubezni, ktereга jej naznanja; to jo stori tako visoko in čestitljivo. — Kaj jej naznani? Da bo spočela, ona, ki moža nepozna, da bo spočela po božjem čudežu — po vsegamogočnosti božji, —

— spočela od sv. Duha — spočela in rodila Sina božjega, Njega, ki je njen Gospod in Bog, Najsvetejši, vsemogočni, in bo Sin Najvišega imenovan — in „Ona je spočela od sv. Duha“: — koliko-krat sem izrekel teh besed, da nisem jih premislil! — pa če bi jih premišljeval svoje žive dni, bom jih mar kedaj zastopil, razumel? Nikoli, nikdar —! Ali ni že vsako spočetje en čudež? Ali je že kdo nam mogel te čudeže razložiti? Koliko veči čudež je spočetje Device Marije od sv. Duha! kaj bi mogli drugega storiti, kot reči; kakor je tudi angelj Gabrijel rekel: Pri Bogu ni nemo-goča nobena reč. Vem, da tega čudeža ne bom razumel nikdar, vendar ga verujem in ga bom veroval, ker si ga ti o večna resnica nam razodela. — Veroval ga bom in upam, da bom v večnosti ga gledal in razumel; ponižno in pobožno hočem moliti prvi stavek angeljskega češčenja: „Angelj Gabrijel je Mariji naznanil — O n a j e s p o č e l a o d s v. D u h a“.

2. „Marija je rekla: Glej! dekla sem Gospodova, z g o d i s e m i p o t v o j i b e s e d i“. Kaj pomenjajo te besede? Ako jih pogledamo poveršno, nič posebnega ne bomo našli v njih; pa poglejmo jih na tanko — poglejmo jih z očmi svete vere, in videli bomo se nam odkriti celo kopo visokih skrivnost in najlepših zgledov za nas. Kaj je hotla reči Marija s temi besedami? Privolila je v to, kar je božja ljubezen sklenila in jej je angelj naznanil; namestu, da bi rekla, ja jaz hočem postati mati Odreš-nikova, odgovori le: dekla sem Gospodova . . ., in ta odgovor je bil njej primernejši. Kedar začnem premišljevati te besede, ne vem, kaj bi več občudoval, ali njeno terdno vero in njeno zaupanje v besedo, po angelju naznanjeno? ali njeno pokorščino in vdanost v voljo božjo? ali njeno ponižnost v najviši česti? Kako to? — Glejte! Angelj pride in jej naznanja: Gospod je s teboj; ti si blagoslovljena med ženami. — Sedaj se prestraši — angelj jej pa dalje naznanja: Spočela boš v svojem telesu . . . Marija ne razumi, kaj bi pomenjale angeljeve besede, kako bi bilo mogoče, kar naznanja. — Angelj pa sklene: „Sveti Duh bo prišel in moč Najvišega te bo obsenčila.“

Ne zastopi, ne razumi, pa vendar veruje, zato ker jej angelj to oznanja od Boga. Gospod je govoril in po angelju jej naznanil, to jej je dosti, da veruje terdno, nepremakljivo, ponižno; ravno taka mora biti kerščanska vera. Veliko je skrivnost in kerščanskih resnic, ki jih naš um nikoli ne bo razumel, zato ker presegajo naš um in vso človeško modrost; pamet presegajo, pa zoper razum in pamet vendar niso; um presegajo, vendar so le resnične. Kakor vidimo Marijo verovati v skrivnost, ktera se jej po angelju naznanja, tako moramo tudi mi verovati teh resnic, dasiravno nam niso razumljive. Na pr. nikdar ne bomo razumeli, kako se spreminja hostija v presveto Rešnje Telo, pa vendar se godi resnično, ker nas tega uči ravno tista večna resnica, ktera je Mariji dala

naznaniti, da bo od sv. Duha spočela; godi se ravno tako resnično, kakor je, da je Marija po sv. Duhu mati Odrešenikova postala. Tu kristijani se spodobi reči: „O globočina bogastva, modrosti in znanja Božjega! Kako nerazumljive so njegove sodbe in neizvedljive njegove pota.“ (Rim. 11, 33.) Kaj bi rekli od Marijne pokorščine? Sliši, da bo mati postala, da bo Sinu rodila; sama tega ni mislila, tudi ni razumela, kako bo to mogoče, — pa Gospod jej po angelju naznanja svoj sklep, svojo sveto voljo, to je Mariji zadosti, da reče: „Dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi“. Ali bi mogla lepši skazati svoje pokorščine? Kakor takrat, tako vselej in vse žive dni je bila pokorna Bogu; ni poznala slajšega veselja, kakor voljo Božjo spolnovati. Oh kristijani! kako nas mora to osramoteti, kedar gledamo na Marijo in vidimo njeno pokorščino — potem pa gledamo na sebe in spoznamo svojo nepokorščino! Ali nam nič ne očitajo besede: Glej! dekla . . . — Pomislimo še Marijno ponižnost! Izvoljena je v mater Odrešenikovo; angelj jej naznanja najvišjo čest, s katero se ne da primeriti nobena čest na svetu, — svetu bi imela roditi Zveličarja, ali pred mora tudi ona svoje dovoljenje dati. Kako je dala dovoljenje? Z naj ponižnišo besedo: „Dekla sem . . .“ Izvoljena mati božjega Sina, ki se je pa sam imenoval Sina človekovega, Njega, ki je rekel, da ni prišel, da bi se mu streglo, ampak, da bi on stregel, — Njega, ki je sprejel podobo hlapčevo . . . ona, pravim, se tudi imenuje dekle Gospodovo. In teh besed ni govorila po navadi sveta, ki se včasih na videz ponižuje; marveč, kar je govorila, jej je prišlo iz serca. Deklo se imenuje, kot dekle se misli, kot dekle vso ponižno in zvesto se je skazala vse žive dni, ko gre k Elizabeti, na poti v Betlehem, na poti v Egipt, na poti v Jeruzalem k praznikom. Kjer so Jezusa čestili, tje ni hodila! Ko pa Jezusa peljejo na goro Kalvarijo, in tam pod križem Jezusovim jo vidimo, kot vselej ponižno dekle Gospodovo. Kristijan! ali te ne presunejo te besede? Marija je v najvišji česti tako ponižna; ti pa v revnosti, sramoti, zaverženosti si še tako napuhjen, tako prevzeten! Kedarkoli molimo drugi odstavek angeljskega česčenja, spominjajmo se Marijne vere, pokorščine, ponižnosti; naj bi le trohice teh čednost v naše serca padlo, vse boljši, vse lepši bi bilo v njih; zato pa molimo angeljsko česčenje, da bi se učili od Marije teh čednost. —

3. Imamo še tretji odstavek premišljevati: „In Beseda je meso postala in je med nami prebivala.“ Spet tako malo besed, in toliko visokih skrivnost, da ne vem, kje bi začel. Beseda je meso postala . . . Kdo je meso postal? Beseda je meso postala. Kdo pa je ta Beseda? zakaj je meso postala? Ali spoznate sedaj, kako daleč segajo te besede? Če pa to spoznate, bote mi tudi verjeli, da mi je težko, težko, kratko pa vendar določno in dostojno vse to povedati, kar te besede v sebi zapopadajo. Kdo je Beseda? Sam božji Sin je Beseda. Tako se imenuje sam,

tako ga imenuje sveto pismo, tako ga imenuje tudi Janez apost.: „V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu . . . in Beseda je meso postala.“ To se pravi: Ta Beseda, ta Edinorojeni Boga Očeta, z Očetom enaki Bog od vekomaj, je človek postal, je v eni peršoni zedinil dve natori — božjo, katero je imel od vekomaj, človeško, katero je le sprejel, ko je Beseda v Marijnem telesu meso postala. Stojimo spet pred drugo skrivnostjo, katere nam človeška pamet rešiti in razjasniti ne more. Pravi Bog in pravi človek, dve natori, dve volji pa vendar le en Kristus, le ena peršona; kakor Bog večni, vsemogočni, — kakor človek podvržen človeškim potrebam, slabostim, žalosti, britkostim, terpljenju in smerti! Za to skrivnost ni besede, ni podobe, da bi jo nam razjasnila — pa ti o Bog, večna resnica si jo razodel, in zatorej hočemo, jo moramo ponižno verovati. — Zakaj je Beseda meso postala? zakaj se je včlovečil Božji Sin? Odgovor je kratek, ali pomen je neskončen.

Kedar rečem: Božji Sin je človek postal, da je za nas terpel, umerl in nas odrešil, — sem vse povedal, zakaj vse drugo povejo že te besede same. Kaj povejo besede? „Božji Sin je človek postal, da je za nas terpel, umerl in nas odrešil“. Ali ne pričajo od ljubezni Očetove, ki je svet tako ljubil, da svojemu Sinu ni prizanesel? Ali ne pričajo ljubezen božjega Sina, ki se je radovoljno podal v dar za nas, v dar klavni, spravni, čestivni in zahvalni; iz ljubezni do nas zapusti Očetov dom, se znebi božjega veličestva in pride med nas v hlapčevi podobi, nas uči, za nas terpi tako voljno, kakor še svet ni videl nobenega terpeti — in zadnjič še umerje naj-sramotnejšo smert na križu. Poglejmo v teh besedah hudobijo greha, ki je tirjal tak dar, — pogledjmo težo in velikost dolga in kako težka je bila sprava. Kakor Bog ni mogel terpeti — zato tudi ne rešiti nas; človeka pa ni bilo na svetu, ki bi bil brez greha; zatorej je moral božji Sin človek postati — in On najpravičniši, naj-svetejši terpeti in umreti kakor hudodelec, da je izbrisal greh, nas spravil z Očetom, nam nebesa odperl.

To ljubi moji poslušavci! so v kratkem poglobitve skrivnosti in resnice, ki jih nam pred oči postavljajo besede: „In Beseda je meso postala . . .“ Skrivnosti tako visoke, tako globoke, da moramo klanjati svoje kolena in terkati na persi, na svoje grešne persi — in ponižno spoznati naš dolg, naš preveliki dolg, ki je tirjal tako poboto, plačo in spravo. Kristijani! kdo bo mogel te besede izgovarjati brez premislika? kdo bi jih mogel premisliti in zraven merzel ostati? kdo bi ne ljubil Jezusa, kedar premisli Jezusovo ljubezen do nas, ki je izrečena v teh besedah: „In Beseda je meso postala in je med nami prebivala“.

Sklep.

Razložil sem vam, vi bote morebiti rekli predolgo, jaz pa pravim, kratko, da prekratko — tri stavke angeljskega češččenja.

V kratkih stavkih smo videli tako visoke in globoke skrivnosti, tako lepe zglede, da so nam te besede kakor cele bukve, katerih nikdar ne moremo dosti prebirati in premišljevati. Kakšen namen sem imel pri tem? Opomniti sem vas hotel, prositi vas hočem, da molite angeljsko česčenje zvesto, pobožno in premišljeno. Molite Ave Marijo zvesto, ker je to stara, skoz stoletja poterjena, pobožna navada; molite Ave Marijo pobožno, ker se to spodobi tako visokim skrivnostim; molite jo premišljeno, ne raztreseno, le to bode budilo pobožnost v vaših srcih in ljubezen do Boga in Marije. Boli me, kedar vidim otroke, da v igranji ne slišijo zvonjenja ali po zanikarnosti ne molijo Angeljskega česčenja—; še več me boli, kedar vidim odraščene tako zanikarne in malomarne. Boli me, ker vidim, da se žali Bog in Marija Devica, — boli me tudi zagadel, ker vidim, da taki ne vejo najsvetejših resnic kerščanske vere. Milo se stori katoličanu, kedar pride v kraje, kjer ne stanejo katoličani, ampak krivoverci, — milo se mu stori, ker ne sliši prijetnega, milega zvonjenja k Ave Mariji. Nihče se ne spominja najsvetejših skrivnost, nihče ne česti Marije kraljice nebeške.

Še enkrat vas prosim, zvesto, pobožno, premišljeno molite Angeljsko česčenje, vsaki dan, zjutrej, o poldne, zvečer, kjer ste ali hodite, naj slišite zvon ali ga ne slišite — tako bote molili Boga in se mu zahvalili za največo ljubezen, čestili pa tudi kraljico nebeško našo mater in pomočnico, Marijo prečisto Devico. Amen.

V. Postno ali tiho nedeljo.

(Homilija; govoril —f—.)

Kdor je iz Boga, besede božje posluša.
Za tega voljo vi ne poslušate, ker niste
iz Boga. Jan. 8, 47.

V v o d.

Tri leta je hodil usmiljeni Jezus po domači Judovski deželi od kraja do kraja. Povsod je neutrujeno oznanoval svoje zveličanske nauke, ter s čudeži poterdoval resnico svojih besedi. — Tako lepo in prepričavno je govoril, da so nekteri zmed njegovih poslušalcev kar naravnost rekli: „Tako, kakor ta človek, še nikoli ni nobeden govoril.“ — Pri vsem tem pa je bilo vendar le še mnogo ljudi, ki niso verovali v Jezusa, marveč so ga še celo čertili in sovražili. — Porok tega nam je spet današnje sv. evangelije. V njem se

1. Jezus pritoži nad nevero Judov; Judje pa ga

2. zato ga zasramujejo, in ga
3. hočejo še celo kamnjati. Le poslušajte razlago!

Razlaga.

1. Jezus se pritožuje nad nevernimi Judi.

a) „Tisti čas je rekel Jezus Judovskim množicam: Kdo zmed vas me bo greha prepričal? Ako vam resnico govorim, zakaj mi ne verujete?“

S temi besedami Gospod Jezus na znanje daje, kako velika da je bila nevera pri Judih. Jezus je bil v vsem svojem obnašanju vselej brez graje, in se je v vsem svojem govorjenju in djanju skazoval vselej vsega nedolžnega in svetega, takó da je zamogel svojim sovražnikom, med katerimi je stal, kar naravnost in brez vsega straha zastaviti vprašanje, rekoč: „Kdo zmed vas me bo greha prepričal?“ S temi besedami jim je hotel reči: Dolgo že živim med vami, kje ste kdaj kako laž, ali kako goljufijo, ali kako zmoto zapazili nad menoj? Povsod učim očitno, kje ste kedaj v mojem govorjenju slišali kaj neresničnega in nesvetega? Da sveto živim, in da resnico oznanujem, sem vam skazoval dosihmalo z brezštevilnimi, neoveržljivimi čudeži; prepričani morate biti, da resnico govorim; in vsemu temu vkljub mi vendar le ne verujete! Vaša nevera je zares neizrečeno velika, in kratko in malo ne zasluži nobenega izgovora!

Ljubi moji poslušavci! tudi dandanes nahajamo silo veliko ljudi, ki vere nimajo, ki čestitljivo kerščansko vero zametavajo, in namesto nje oznanjujejo nauke, ki so naukom Jezusovim kar naravnost nasproti. Kakšni pa so ti ljudje? Ali so mar tudi tako sveti kakor Jezus, da bi jih nihče ne mogel prepričati nobenega greha? Ali je tudi njihovo govorjenje tako bogoljubno, da nikdo v njem ne zasledil ne manjše laži? Ali tudi očitno doprinašajo tolike čudeže, kakoršne je Jezus doprinašal, da bi jim smeli bolj verjeti, kakor Jezusu? — Vsi veste, da se njih življenje nikakor ne da primerjati z Jezusovim življenjem, in prav veselilo bi me, ako se vedno deržite tistega pravila: „Malopridno drevo ne more storiti dobrega sadu,“ in si tedaj po hudobnih ljudeh nikakor ne daste otemati svoje vere.

b) Gospod Jezus nadalje pravi: „Kdor je iz Boga, besede božje posluša. Za tega voljo vi ne poslušate, ker niste iz Boga“. V teh besedah je zaznamovan izvir in studenec nevere. Ko bi pri Jezusovih naukih ne bilo treba vero tudi v djanju in v delih skazovati, rad bi veroval mnogoteri človek. Ker pa sveta vera Kristusova zapoveduje mnogo reči, katerih hudobni ljudje nočejo splovnati, in prepoveduje marsiktero reč, ktere nočejo opustiti; ima sveta kerščanska vera ravno zavoljo tega toliko sovražnikov. Od tod se tudi izhaja, da se nahaja toliko ljudi, kateri hočejo v vseh

rečeh slobodno živeti, in se ne zmenijo ne za božje zapovedi, ne za deželске postave. „Kdor je iz Boga, posluša božje besede.“ Kdor se Boga boji in Boga ljubi; kdor hoče biti služabnik božji, in otrok božji: dragovoljno posluša postavo Kristusovo, in si prizadeva, da jo tudi spolnuje. „Za tega voljo vi ne poslušate, ker niste iz Boga,“ to je: ker služite svetu, satanu in lastnemu hudemu poželjenju, kterim se ne dopada prava vera, ker jih ona zavračuje in pogublja.

O ljubi kristijani! le skerbni bodite, da bote vselej radi poslušali božjo besedo, ktera se vam oznanuje v pridigah in kerščanskih nauk. Dokler to storite, terdno se zanašam, da ste res božji otroci: „Kdor je iz Boga, posluša božje besede.“

Kdor pa začne vnamar puščati pridige in kerščanske nauke, ali pa jih še celo zaničuje in zasmehuje, je na slabem v ozir svojega dušnega zveličanja, ker Kristus sam pravi, da taki ljudje niso iz Boga, in imajo hudega duha za svojega očeta.

2. Judje Jezusa zaničujejo. Judje na Jezusovo besedo niso mogli nič pametnega odgovoriti. Ker pa vendar le niso hotli odjenjati in niso hotli v Jezusa verovati, začeli so ga gerdo zmerjati in zaničevati, rekoč: „Ali ne govorimo mi prav, da si Samarijan in imaš hudiča?“ Samarijan je bil pri judih to, kar krivoverec, kar odpadnik in sovražnik prave Judovske vere. S tem imenom so zmerjali Jezusa zato, ker je bil tudi Samarijanom do brotljiv in usmiljen, kakor drugim grešnikom, in je iskal tudi njih spreobniti in na pot pokore pripraviti. Obrekovanje pa, da ima Jezus hudiča, so iz same hudobije nanj vergli, ravno kakor takrat, ko so rekli, „da izganja hudiče z Belcebubom, višim hudičev.“

Jezus jim je odgovoril: „Jaz nimam hudiča; ampak čestim svojega Očeta, in vi ste mi čest odvzeli. Pa jaz ne iščem svoje česti; je, kateri nje išče in sodi.“ Na prvo zmerjanje: „Ali ne pravimo mi prav, da si Samarijan?“ pohlevni Jezus ničesar ni odgovoril. Hotel nam je s tem dati nauk, da je večidel najboljši, ako človek na zmerjanje in zasramovanje ničesar ne odgovori. Na drugo očitovanje: „in imaš hudiča?“ pa je Jezus odgovoril, ker bi bilo tako očitovanje škodljivo njegovemu svetemu evangeliju, ko bi ne bil nanj nič odgovoril. Odgovoril pa je Jezus brez vsega sovraštva in le prav na kratko rekoč: „Jaz nimam hudiča, ampak čestim svojega Očeta, in vi ste mi čest odvzeli.“ Ravno tako moramo tudi mi zaverniti obrekovanje, ktero bi škodovati utegnilo našemu stanu in naši službi, toda zaverniti le na kratko, s tem, da naravnost povemo, da ni res, kar se nam očituje. Ako bi se s svojimi sovražniki spuščali v dolg razgovor in prepir, bi si jih naredili berž ko ne še hudovoljnije. Kako pa, ko bi si s tim ne obvarovali svojega dobrega imena? V takih okoljščinah je treba Bogu prepustiti, da nam on skerbi za naše dobro ime in nam ga on poverne ob svojem času. Jezus je rekel: „Jaz ne iščem svoje česti; je, kateri nje išče in sodi.“ Ako smo nedolžni pred božjim obličjem,

potegnil se bo Bog sam za nas ob svojem času, ako Bogu izročimo vso to reč. Le pustimo ga, da on skušati pusti po zmerjanju in zasramovanju ljudi našo ponižnost in našo poterpežljivost. Gotovo bo ali že v sedanjem življenju ali pa na sodnji dan poskerbel, da pride naša nedolžnost na dan; zakaj on bo naš sodnik in sodnik naših nasprotnikov!

3. Judje so hotli Jezusa kamnjati. Ljubi Jezus se Judom, ki so ga zmerjali, ni dal razdražiti; marveč jim je še nadalje lepo razkladal svojo božjo natoro, ter jih mečil, da bi vanj verovali. Tedaj je rekel: „Resnično, resnično vam povem: Ako kdo moje besedo dopolnuje, ne bo smerti vidil vekomej“, to je: večne smerti ne bo videl, ne bo pogubljen. Judje pa so napak razlagali Jezusove besede, kakor bi bil namreč Jezus rekel: Ako kdo moje besedo dopolnuje, tudi časne smerti ne bo umerl. Toraj so rekli: „Zdaj smo spoznali, da imaš hudiča! Abraham je umerl in preroki, in ti praviš: Ako kdo moje besedo dopolnuje, ne bo smerti okusil vekomej. Si li ti večji, kakor naš oče Abraham, ki je umerl? in preroki ki so umerli. Koga sam sebe delaš?“ Ko bi Jezus ne bil tako neizrečeno ponižen, kar naravnost bi bil odgovoril: Jaz sem Bog in človek skupaj, in tedaj več kot Abraham. Abraham in preroki so le časne smerti umerli, nikakor pa ne večne smerti; in kdor v mene veruje, njegova duša bo ob časni smerti sicer ločila se od telesa, toda na unem svetu bo večno življenje imel. To bi bili Judje lahko posneli iz Jezusovega govorjenja. Jezus namreč jim je odgovoril:

„Če jaz sam sebe čestim, moja čest nič ni; moj Oče je, kateri me česti, od ktereга vi pravite, da je vaš Bog. In ga ne poznate; jaz pa ga poznam, in ako rečem, da ga ne poznam, bom lažnik, kakor vi; ali poznam ga, in dopolnim njegovo besedo. Abraham, vaš oče, se je silno veselil videti moj dan; vidil ga je, in je bil vesel.“

Abraham namreč je ves vesel pričakoval prihoda Zveličarjevega, ker je imel Zveličar rojen biti iz njegovega zaroda. Abraham je Kristusa v duhu gledal po božjem razodenju, kakor drugi preroki. Tudi pred peklom je lahko da zvedel za rojstvo Zveličarjevo deloma po božjem razodenju, deloma po svetih ljudeh, kateri so umerli o Kristusovem času, in šli čakati odrešenja v predpekli, kjer se je Abraham znašel z drugimi pravičnimi stare zaveze.

Tega judje spet niso hotli prav zastopiti, in so tedaj rekli Jezusu: „Še petdeset let nimaš, in si Abrahama vidil?“ kateri je živel kakih 2000 let pred Kristusovim rojstvom. Zdaj je moral Jezus bolj razložno govoriti. Rekel jim je: „Resnično, resnično vam povem, preden je bil Abraham, sem jaz.“ Hotel je reči: Akoravno kar človek nisem tako star, da bi bil zamogel Abrahama viditi, sem vendar le kar božji Sin večen od vekomaj, in sem po tem takem že poprej bil ko Abraham. Judje so zdaj res Jezusovo besedo ravno

tako umeli, kakor jo je bil Jezus povedal; pa namesto da bi bili pred Jezusa padli in ga molili, so Jezusovo besedo za bogokletstvo obsodili, in ker je Mojzesova postava bogokletneže kamnjati ukazovala, „so pobirali kamnje, da bi v Jezusa lučali.“

Poglejte, kam sovraštvo človeka zapelje, ako mu človek prostor dovoli v svojem srcu!

Sklep.

Judje so Jezusa najpoprej sovražili, po tem so ga gerdo zmerjali, in na zadnje bi ga bili še celo radi umorili. Ljubi moji! varujmo se seosebno perve jeze, in skerbno si prizadevajmo, da jo v svojem srcu zatiramo, kar o prvem začetku, da nas jeza ne zapelje v krege in prepire, ali pa še celo v pretep in pobjo. — Kaj pa je Jezus storil? „Jezus se je skrila, in je šel iz tempeljna.“ Ura njegovega terpljenja ni še bila prišla; ravno zavoljo tega ni še dopustil, da bi mu bili silo delali njegovi sovražniki. Nam pa je s tem zapustil prelepi nauk, da se moramo ogibati togotnih in prepirljivih ljudi, in da jim moramo rajši odjenjati in se od njih proč podati, kakor pa spuščati se ž njimi v pregovarjanje in prepir. Kdor je modrejši tisti odjenja. Amen.

Pridiga za cvetno nedeljo.

(Homilija; govoril +.)

„Povejte hčeri Sion: Glej, tvoj kralj pride k tebi krotek, in sedeč na oslici in na žrebetu podjarmljene oslice.“

Mat. 21, 5.

Vvod.

V današnjem svetem evangeliju popisuje sv. Matevž Kristusov slovesni vhod v Jeruzalemsko mesto, kateri se je godil vpričo mnogo tisučev ljudi pet dni pred Judovsko velikonočjo.

Ko se je namreč približala velikonoč, o kateri je bilo vse živo tujcev v Jeruzalemskem mestu, podal se je Jezus v Betanijo, malo mestice v Jeruzalemskem obližju. Ondi je prenočeval v hiši Lazarjevi, ktereja je bil obudil v življenje. Dan na dan je prišlo na tisoče ljudi v Betanijo potujočih na velikonočne praznike, in mnogi in premnogi so se oglasili v Lazarjevi hiši, deloma da bi vidili Lazarja, kateri je bil od smerti obujen; deloma pa tudi, da bi ondi prenočevanje dobili, ker se je o takih shodih, kakoršen je o velikonoči bil, težko prenočevanje dobilo v Jeruzalemu.

Iz tega mestica tedaj je imel Jezus drugi dan svoj vhod v Jeruzalem. Zjutraj na vse zgodaj je vstal, in gre s svojimi učenci peš do Oljske gore do vasi ali terga Betfage, ki je stal kako četert ure od Jeruzalema, in je ves obdan od oljk, ktere so rastle tudi po vsi bližnji gori, in zato se tista gora Oljska gora imenuje. Tukaj tedaj je Jezus naravnal svoj slovesen vhod v Jeruzalem: „Poslal je dva učenca (naprej v vas), in jima je rekel: Pojdita v vas, ktera je pred vama, in berž bota našla oslico privezано in žrebe pri njej; odvežita in pripeljita mi jih. In če vama kdo kaj poreče, recita, da jih Gospod potrebuje, in berž jih bo spustil“. Vse to pa se je zgodilo, da se je dopolnilo, kar je govorno po preroku, kateri pravi: „Povejte hčeri Sion: Glej, tvoj kralj pride k tebi krotek, in sedeč na oslici in na žrebetu podjarmljene oslice. Učenca pa sta šla, in sta storila, kakor jima je Jezus ukazal. In sta pripeljala oslico in žrebe, in so (namesto sedla) položili svoje oblačila na njih, in so ga gori posadili. Silno veliko ljudi pa je razgrinjalo svoje oblačila po potu; drugi pa so veje sekali z drevce in stlali na pot. Množice pa, ktere so spredej in zadej šle, so vpile rekoč: „Hosana Sinu Davidovemu! Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem.“ S tem poslavljenjem in pozdravljenjem je ljudstvo Jezusa oklicalo za svojega kralja, ter hotlo reči: „Vsa sreča in ves blagor bodi našemu kralju in Zveličarju, kateri pride v imenu Najvišega, to je: ktereга nam je Bog poslal, da bi nas zares srečne storil“ . . . Tak in enak vesel krik so gnali mladi in stari, da se je razlegalo po polju, po cestah in po ulicah, dokler ni Jezus čestito in veličastno v tempelj prišel, kjer si je spletel bič, s katerim je izgnal vse, kateri so v tempeljnu prodajali in kupčevali, je več čudežev storil nad slepimi in kruljevimi, in je še vsak dan v njem učil.

Ko pa judovski otroci le še ne jenjajo kričati: „Hosana Sinu Davidovemu,“ so nevoščljivi farizeji želeli, da bi jim Jezus rekel, naj molčé. Jezus pa je farizejem odgovoril: „Ali niste nikoli brali: Iz ust otrok in dojenčikov si si hvalo napravil?“ (Ps. 8, 3.) In jih je zagotovil: „Če bi tudi otroci molčali, bi kamnje ravno to klicalo“. —

Kristus je imel tedaj danes kakor kak pozemeljsk kralj svoj slovesen vhod v Jeruzalemsko mesto. V spomin na ta čestiti vhod Jezusov je sveta cerkev vpeljala blagoslovljenje oljke in obhod krog cerkve, pri katerem z oljknimi vejicami v roci med molitvami in petjem gremo za podobo Križanega.

Razlaga.

Če premišljujemo bolj na drobno evangelijsko prigodbo, nastavlja se nam najpoprej to-le vprašanje:

1. Kristus, naš Gospod, je bil vedno ves ponižen, ter ni maral za pozemeljsko čest in posvetno visokost; kako pa je le vendar to,

da je vsemu temu vkljub hotel imeti tolikanj slovesen vhod v Jeruzalemsko mesto?

Poglejte, zato, da bi ta slovesen vhod bil poglavitno znamenje, da je Jezus zares od Boga poslani, od prerokov napovedani Mesija in obljubljeni Odrešenik sveta. Ta veličastni vhod Jezusov je bil podoba imenitne zmage, po kateri je Jezus s svojo smertjo na križu zmagal greh, svet in pekel.

2. Zakaj je hotel Jezus jahati v Jeruzalem na žrebetu oslice, katero je tekalo še zraven svoje matere?

To se je godilo, da se je dopolnilo prerokovanje Izaijevo in Caharijevo, ktera sta že kakih 500 let pred Kristusom prerokovala rekoč: „Povejte hčeri Sionski (Jeruzalemljanom, izvoljenemu ljudstvu): Glej! tvoj kralj pride k tebi krotek in sedeč na oslici in žrebetu podjarmljene oslice“, (Izai. 62, 11. Cah. 9, 9.), to je tvoj kralj, tvoj Odrešenik, tvoj Zveličar pride k tebi ne med rožljanjem orožja kakor kak pozemeljsk kralj, ne kakor kak kervoločen zmagovavec, ampak krotek in miroljuben kakor kralj pravice in čednosti, ne da bi te otel iz sužnosti Rimljanov, temveč da bi tebe in ves svet rešil iz sužnosti peklenške. Imeli so namreč kralji v jutrovih deželah takrat navado, da so osle imeli za jahanje po mirnih potih, konjev pa so se poslužili na vojskah, pri sovražnih napadih. S tem tedaj, da je Jezus jahal na oslu v Jeruzalem, se je hotel očitno skazati kakor kralja miru.

3. Kristus je šel radovoljno in ves krotek in pohleven k svojim sovražnikom, kateri so ga silno sovražili, in vedno duhtali in premišljevali, kako bi si ga iz poti spravili in ga umorili. S tem nam daje Jezus lep zgled in živ nauk, da se tudi mi ne smemo znašati in maščevati nad svojimi sovražniki: Ljubezen namreč, krotkost in pohlevnost so lastnosti, ktere si mora pred vsemi drugimi prilastovati vsak pravi kristijan; maščevanje pa se mora po nauku Pavlova Bogu prepustiti. (Rimlj. 12, 19.)

4. Iz tega Jezusovega obnašanja so njegovi učenci spet lahko spoznali, da Jezus ni prisiljen terpel, ampak da je radovoljno šel v osramotivno in grozovito smert; lahko so spoznali, da si je Jezus zamogel sam izbrati in izvoliti po svojem dopadanju ali preganjanje ali pa, ko bi bil hotel, čest in spoštovanje od vseh ljudi.

5. Zakaj pa je Jezus ta slovesni vhod odložil ravno na velikonoč?

To se je zgodilo iz prav modrih namenov. Judje so imeli tri poglavitne in posebno imenitne praznike, ktere so leto za letom obhajali s posebno prazničnostjo, ter velikonočne praznike, binkošne praznike in praznike zelenih šotorov. O teh praznikih so se mogli vsi judje možkega spola v Jeruzalemu zbrati, ondi svoje daritve opravljati in obhajati božjo službo. Ko je tedaj Jezus svoj slovesni vhod v Jeruzalem odložil na velikonoč, o kateri so se judje iz vsega sveta v Jeruzalemu zbrali, bili so vsi ti ljudje priče Jezusovega

veličastva; bili so pa tudi priče čudežev, kateri so se godili o Jezusovi smerti na veliki petek; in so se iz tega lahko prepričali, da je Jezus pravi Bog in obljubljeni Odrešenik in Zveličar sveta.

Iz ravno takih modrih namenov je odločil Jezus prihod sv. Duha na binško nedeljo. Ko je namreč sv. Duh med tolikimi čudeži prišel nad aposteljne po Jezusovi obljubi, se je brezštevilna množica ljudi, pridši v Jeruzalem na praznike, spet lahko prepričala od Jezusovega resničnega vstajenja od mrtvih in od njegovega čestitega vnebohoda. In judje iz Jeruzalema domu pridši, so v domačiji pripovedovali, kaj so v Jeruzalemu vidili in slišali. Po takem potu je bilo tudi najhitrejše razoznanjeno Jezusovo terpljenje, vstajenje, njegov vnebohod in prihod svetega Duha z vsemi drugimi čudeži vred, še preden so se bili aposteljni razšli oznanovat sveto evangelije po vsem svetu.

6. Obilno česčenje, kakoršnega je ljudstvo Jezusu skazovalo, naj nas spodbada, da mu tudi mi skazujemo vso mogočo čest in ljubezen. Kakor ga je ljudstvo spoznalo, moramo ga spoznavati tudi mi kar svojega Gospoda in Boga, kar svojega kralja in Odrešenika, spoznavati ga očitno, in ga hvaliti in čestiti s srcem in jezikom, z molitvami in petjem. Kolikor koli izgovarjamo ali izgovarjati slišimo Jezusovo presveto ime, spodobno se poklonimo in Jezusa počestimo, kakor nam vелеva sv. Pavel rekoč: „Pred imenom Jezusovim naj se vklanja vsako koleno v nebesih, na zemlji in pod zemljo“.

Sv. Frančišek Ksaverijan, kamorkoli je prišel, da bi sv. evangelije oznanoval, je povsod tudi postavljajl znamenje Križanega, da bi bilo to znamenje nevernikom na očeh, in bi potem vpraševali, kaj da pomenja, in bi po takem potu se učili Jezusa poznati, verniki pa, da bi se pri tem znamenju spominjali na svojega Zveličarja in na njegovo sveto postavo, ter Jezusa hvalili z besedo in djanjem, ter lepo kerščansko živeli.

Kedar se je cesar Konstantin Veliki bojeval s svojim močnejšim sovražnikom Maksencijem, klical je tudi pravega Boga na pomoč. Po skončani molitvi zagleda pri belem dnevu svitel križ na nebu z napisom: „V tem znamenju boš zmagal.“ Naslednjo noč se mu prikaže Kristus, ter mu veli zastavo narediti podobno unemu križu, ktereга je na nebu videl poprejšni dan, in se s to zastavo podati v boj nad sovražnika. Cesar uboga in res svojega nasprotnika popolnoma otepe in pokonča. Maksencij je iz boja bežé utonil v Tiberski reki. V spomin te slavne zmage je rimsko starašinstvo postavilo Konstantinu na čest veličesten slavolok, kateri še zdaj stoji v Rimskem mestu. Tudi so postavili na očitnem tergu njegovo podobo, ktera je imela križ v rokah namesto sulice; in pod podobo so na njegovo povelje zapisali napis: „Po tem zveličavnem znamenju, ter pravem znamenju serčnosti, sem rešil vaše mesto jarma tri-

noštva, in sem spet staro veličestvo nazaj dal rimskemu starašinstvu in ljudem.“

Ker je ta slavni cesar z močjo svetega križa zmagal svoje sovražnike, bil je vedno ves hvaležen Jezusu, kateri je s svojo smertjo dodelil svetemu križu toliko moč. Ravno zato je pa tudi v veliki česti imel svete kraje, v katerih je bilo zveršeno človekovo odrešenje. Celó obris je sam naredil za prelepo cerkev v Jeruzalemu, katero mesto je bilo posebno počeščeno in posvečeno z Jezusovo pričujočnostjo, z njegovimi nauki in čudeži.

Cesar je zapovedal zraven tega, da se posihmalo nobeden hudodelnik ne sme več križati, ker je Jezus umerl na svetem križu. Križ, ki je služil póprej v največo sramoto in najhujše osramotenje, je postal zdaj znamenje največe česti, ter so se celo kralji in cesarji lepšali ž njim.

Če je pa ta bogoljubni cesar celó križ, znamenje našega odrešenja in zveličanja, imel v toliki česti; koliko bolj se spodobi, da mi v česti imamo, ter neprenehoma čestimo in hvalimo njega, kateri je za nas in za naše odrešenje umerl na svetem križu. O Jezus, križani Jezus! bodi ti toraj čest in hvala na vse vekomaj! Amen.

Pridiga za velikonoč.

(Od velikonočnega žegna; gov. J. A.)

„Jezus je velikonočno jagnje bil, je za me drago kri prelił — Aleluja!“

Stara cerkv. pesem.

V v o d.

Pervi kristijani so se veliko bolj postili kakor mi. Nekteri so se začeli postiti 70 dni, drugi 60, spet nekteri 50 dni pred velikonočjo, — vsi so pa postni čas začeli 40 dni pred velikonočjo, kakor delamo zdaj mi. Pa postili so se ojestro, veliko ojestrejši kakor mi. Zderževali se niso le samo od mesa, temuč od vsega, kar od mesa pride, od jajc, sirovega masla, sira itd., ja! celó od vina in rib. Dalje so se postili celi dan in so še le po večernici kaj jedli. Usmiljena mati, sv. katoliška cerkev, ima poterpljenje z našimi slabostmi in zdaj dopušča, da se smemo opoldne do sitega najesti in tudi zvečer kaj malega vživati. Sram naj bo marsikterega kristijana naših dni, kteremu je še tudi današnji post pretežaven in zopern! „Pa kaki so ti kristijani? vpraša sv. Ambrož: Kristus, ki ni nikoli greha storil, se posti za naše grehe!“ Med

namí pa menda ní takih merzlih kristijanov; vem, da je pri nas kristijanov, ki se celi postni čas terdo postijo in se vsega mesenega zderžavajo. To je pokora za grehe, to so dobre dela za nebesa. Zraven tega pa imajo ti, ki se celi post postijo, še ta dobiček in veselje, da jim velikonočni žegen kaj dobro diši. Vem, da velikonočni žegen marsikomu že močno v nos gre in diši, in da marsikteri že komaj čaka, da bi ga pokusil. Ne bodi vam oponošeno, — vživljajte velikonočno jaguje veseli in zdravi; pa vendar pravi kristijan vse, karkoli počenja, dela k večej česti božji in k zveličanju svoje duše: „Vse, karkoli delate z besedo ali v djanji, vse storite v imenu Gospoda Jezusa Kristusa, in zahvalite Boga in Očeta po Jezusu Kristusu, Gospodu našem“, opominja sv. Pavel.

Včeraj sem hodil po vašéh in žegnoval ali blagoslovljeval vam velikonočno jagnje, ali, kakor vi pravite, delil sem vam velikonočni žegen. Zatorej sem se namenil, danes vam kaj povedati od velikonočnega žegna. Povedal vam danes toraj bodem:

1. Kaj pomenja velikonočni žegen?
2. Zakaj se žegnuje? in
3. Kako nam ga je vživati? Pripravite se!

Razlaga.

1. Preden vam od žegna povem, moram vas še popred opomniti, zakaj se ti prazniki, velikonočni in pretečena noč, velikanoč imenuje? Že nektere sem slišal, ki so rekli, zakaj se mar božična noč tako ne imenuje; takrat je zares velika, najdalja noč, in takrat tudi po noči v cerkev pridemo, takrat se maša ob polnoči bere, to noč pa v cerkvi ni nič službe božje, zakaj tedaj pretečena noč: **Velikanoč?**

Kar svet stoji, bile so čez vse imenitne in čudne 3 noči. Tista noč, ko je Jezus bil rojen v Betlehemu; tista noč, ko je angelj v Egiptu vse pervorojene pomoril, Izraelcem pa prizanesel; in tista noč, v kateri je Jezus od smerti vstal. — Vse tri noči so velike, imenitne noči; prva se pa zavoljo razločka imenuje sveta noč, sveti večer; da je tako le ena velika noč. Velika noč starega testamenta; velika noč novega testamenta. — Te dve pa ste si močno podobne; prva namreč je le podoba druge. — Naj Vam tedaj povem zgodbo prve velike noči starega testamenta, potem bote tudi drugo lažej razumeli. —

Ko je Mojzes po božjem povelju 9 šib nad Egipt poslal, pa nobena kralja ni omečila, napovedal je Mojzes 10. in največo šibo. Rekel je kralju: „Tako govori Gospod: O polnoči pojdem v Egipt in bo umerl sleherni pervorojeni v egiptovski deželi od pervorojenega Faraonovega, ki sedi na kraljevem stolu, do pervorojenega dékle, ki je v mlinu in vsa pervina izmed živine; in veliko upitje bo po vsi egiptovski deželi, kakoršnega ni bilo in ga tudi več ne bo.

Pri vseh Izraelskih otrocih pa še pes ne bo čerhnil, da veste s kolikim čudežem Gospod loči Egipčane in Izraelce. (II. Moz. 11, 4—7.) Potem je Gospod Bog Mojzesu povedal, da bo tisto noč angelja poslal, ki bo vsacega pervorojenega od ljudi in živine zadavil. Da bi se pa angelj, ki bo med hišami hodil, ne zmotil in kakšnega Izraelskega pervorojenega ne umoril, je Bog Mojzesu in Aronu tako naročil: Govorita z vsem zborom Izraelcev in recita jim: Deseti dan tega mesca vzemi sleherni jagnje za vsaktero družino in svojo hišo. Ako je pa premalo družine v hiši, da bi mogla povžiti jagnje, naj privzame svojega soseda, bližnjega svoje hiše, da bodo mogli povžiti jagnje. Jagnje pa bodi brez madeža, samec, eno leto staro, po tem povelji smete vzeti tudi kozliča in kosti mu ne polomite. In prihranite ga do 14. dneva tega mesca, in zakolje naj ga vsa množica Izraelovih otrok na večer. In vzamejo naj njegove kervi, in naj pomažejo oba podboja in nadurje tistih hiš, v katerih ga bodo jedli. In jedó naj meso tisto noč, pečeno pri ognju in opresen kruh s poljskimi zeliši. Ne jejte ga sirovega, tudi ne na vodi kuhanega, ampak le pečenega pri ognju. (om. v. 10.) Tako ga pa jejte: Svoje ledja prepašite, in čevlje imejte na nogah in držite palice v rokah in hitro jejte, ker je Faze, to je memohod Gospodov. Zakaj šel bom to noč skoz egiptovsko deželo in bom pobil vse pervorojeno v egiptovski deželi od človeka do živine. In kri vam bodi v znamenje na hišah, v katerih bote; in ko bom videl kri, šel bom memo vas, in ne bo med vami pokončevavne šibe, kadar bom moril po egiptovski deželi. Imejte pa ta dan v spomin, in praznujte ga slovesno Gospodu v čest od roda do roda v večno službo Božjo. (II. Moz. 12, 3—15.) In kadar pridete v deželo, ki vam jo bo dal Gospod, kakor je obljubil, obhajajte to šego. In kadar porečejo vaši sinovi: Kaj je ta služba Božja? recite jim: Darite memohoda Gospodovega je, ko je šel memo hiš Izraelovih otrok na Egiptovskem, ko je pobijal Egipčane, naše hiše pa je otel. (II. Moz. 12, 25—27.)

Kakor je Gospod Bog napovedal se je tudi zgodilo. Vsi pervorojeni Egiptovski so bili pomorjeni; kjer je pa angelj kri nad durmi zagledal, šel je memo in Izraelcem prizanesel. — In v spomin na to čudno rešenje so Judje vsako leto tisti dan jedli velikonočno jagnje; tudi Jezus je te praznike zvesto obhajal (in jih obhajajo judje še dandanašnji.) Za nas kristijane pa je nehala ta prva velikanoč; nastopila je druga, lepša in imenitniša velikanoč, v kateri se je v resnici to zgodilo, česar je bila prva le podoba. Tista velikanoč, od ktere dijakon na veliko saboto z besedami sv. Avguština poje, ko žegnuje velikonočno svečo in pravi: To je tista noč, v kateri si prvič naše očete, Izraelske (otroke) sinove iz Egipta izpeljal in s suho nogo skoz rudeče morje iti pustil. To je tista noč, ki danes vse verne kristijane od pregreh sveta odloči, jim milost daje in jih posvečuje. To je tista noč, v kateri je Kristus smertne vezi raztergal in ko zmagovavec od smerti vstal. O zares srečna

noč, ki je sama zaslužila čas in uro vedeti, kdaj je Kristus od smerti vstal. To je tista noč, od ktere je pisano: In noč bo razsvitljena kakor dan! —

Judovska velikanoč je bila le predpoda kerščanske velikonoči in jagnje je bila podoba božjega jagnjeta Kristusa. Lepo govori sv. Krizostom od tega: Ali mar misliš, da je jagnjetova kri vstanu, pametnega človeka rešiti? Res, pa ne zavoljo tega, ker je kri, ampak ker je podoba kervi našega Odrešenika!

Jagnje pa, ktereга so judje jedli, je podoba božjega jagnjeta. Jagnje je moralo biti brez madeža — Kristus je bil brez greha; jagnje je moralo biti samec, Kristus tudi; jagnjetu niso bile kosti polomljene, Kristusu tudi ne; jagnje je krotko, in Kristus tudi ni svojih ust odperl, kakor jagnje, ki ga peljejo v mesnico. — Ker so bile vrata z jagnjetovo kervjo pomazane, bili so pervorojeni smerti rešeni; kdor je z jagnjetovo kervjo opran, se mu tudi pogubljenja ni bati. — Srečni tedaj vi, ki ste ta post svoje serca oprali v Jezusovi kervi, ki ste vredno sv. Rešnje Telo prejeli — ko bo hudobni duh vidil to kri na vaših žnabljih, v vašem sercu, se vas bo bal in zbežal. — Naše jagnje je tedaj Jezus Kristus, kakor ga je sv. Janez Kerstnik imenoval: Glejte, jagnje božje, ki grehe sveta odjemlje in kakor pravi stara pesem: „Jezus je velikonočno jagnje bil, ki je za nas drago kri prelil.“ —

a) V spomin tedaj na božje jagnje Jezusa Kristusa tudi verni kristijani po več krajih o velikonoči jagnje ali kozliča zakoljejo in jedó; če pa tega ni, pa imajo telečjo pečenko. — Kedar tedaj telečjo pečenko te praznike jemo, imamo se spominjati na božje jagnje Jezusa Kristusa, ki nam je odvzelo naše grehe, in ki je smert terpele, ktero smo mi zaslužili. —

To je naj pglavitniša jed in spomin o velikonoči. —

Zraven kozliča ali telečje pečenke pa k žegnu prinesó in pridevajo še druge reči, ki imajo tudi vsak svoj pomen.

b) Suho meso (in klobase), ki nas zavoljo svoje rudeče barve spominja na terpljenje Jezusovo, ki so mu vse ude razmesarili in ga bičali, da mu je kri ves život porudečila.

c) Kolač in potice, ki nas spominjajo, da je Bog Izraelce čudno redil z mano; da so Izraelci jedli z opresnim kruhom velikonočno jagnje, da je Jezus čudno pomnožil kruhe v puščavi. Ker so pa zvite in okrogle nas spominjajo na ternovo krono.

d) Prideva se hren, kakor so tudi Izraelci takrat neko ojestro zelišče jedli, ki nas pa tudi spominja, da je treba tudi terpeti, če se hočemo veseliti in da ga ni tukaj veselja brez britkosti in žalosti.

e) Jajca ali pirhi, ki nas spominjajo na vstajenje Jezusovo in nam kažejo naše lastno vstajenje. — Kakor namreč pišče ob svojem času prebije lupino in popolnoma živo stopi na dan; tako bomo tudi mi iz grobove skorje živi stopili na dan. —

2. Zakaj se pa tedaj te jedila blagoslovljajo?

a) Zato, ker so podobe svetih reči, posebno božjega jagnjeta.

b) Zato, da bi ne škodovale, da bi pa tudi kristijani jih zmerno in po pameti vživali, in se spominjali Jezusovega vstajenja, pa tudi da bi za svojo srečno vstajenje z lepim kerščanskim življenjem skrbeli. Zato tudi duhoven moli, ko žegnuje, da bi te jedi vsem, ki jih vživajo, služile v zdravje na duši in na telesu, da bi bolezen odpodile in pred zalezovanjem hudičevim varovale.

Iz tega pa tudi lahko spoznate, da ima tisti še večji greh, ki celó žegnane jedi preobilo zavziva in v tistih rečéh, ki so posebno žegnane, svojega Boga žali. — Ravno tako napéno pa je tudi, če se nekteri ravno na veliko noč žegna zderzé in celi dan nič ne jedó. — Taki cerkvi nasproti delajo. Cerkev ne žegnuje zato, da bi se človek popolnoma zderžal, ampak da bi jih po pameti in zmerno vžival in Gospodovega vstajenja se veselil. — Tisti, ki imajo to nespametno navado, najbolj veseli dan celega leta v žalost spremenjajo in še drugim, ki so pod eno streho, veselje kalé in grenijo. Cerkev nas danes sama k veselju opominja, — in pravi: Danes je dan, ktereга je Gospod naredil, veselimo se ga in poskakujmo v njem; da ti tudi boljši jedli, še cerkev jedi blagoslovlja; tak kristijan pa ravno narobe dela. To enkrat ni prav. Danes ni post, danes je vesel dan; če se hočeš postiti, postiš se drugikrat, če hočeš dva dni skupaj, danes pa se veselite, še enkrat rečem: danes se veselite! —

3. Zdaj pa še nekaj. —

a) Izraelci so morali od sosedov ljudi privzeti, če jih ni bilo v kakšni družini zadosti, da bi bili jagnje snedli. Jejmo tudi mi tako velikonočno jagnje. — Od svoje obilosti dajmo vsak po svojem med uboge, da se bodo tudi uni tega dneva veselili.

b) Izraelci so morali biti pripravljene na pot. Okoli ledij prepasani, čevlje na nogah, palico v roci. — Tudi mi ljubi moji, bodimo na odhod pripravljene. Vživajmo le časne reči, jedi in pijače, zraven pa tudi pomislimo, da smo popotniki. Tukaj ni naš pravi dom; jesti in piti nam je le memogredé; pa nikoli misliti ali reči kakor uni bogati mož: Zdaj, duša moja! imaš vsega obilo za veliko let, jej in pij! . . . Bodimo zmerom na odhod pripravljene, ker ne vemo, kdaj bo Gospod prišel. Zato ne skerbimo toliko za minljivo jed, ampak za jed, ki ostane v večno življenje. — Ko je Jezus jedel s svojimi apostelji velikonočno jagnje, rekel jim je: Serčno sem želel z vami jesti to velikonočno jagnje, ker povem vam, od zdaj ga ne bom več jedel, da se spolni v božjem kraljestvu. In tudi od vina jim je rekel: Ne bom od zdaj več pil od te vinske terte do tistega dne, da ga bom novega pil v kraljestvu svojega Očeta! Tako naj tudi vsak misli, ko je velikonočni žegen: Morebiti je zadnjikrat, da jem žegen; morebiti ga od zdaj ne bom več tukaj

jedel s svojimi, da pridemo tam skupaj in ga bomo jedli v kraljestvu nebeskega Očeta.

Sklep.

Toraj naj bo naša skerb, da tudi tako živimo, da tje pridemo. Marsikteri ga je jedel danes leto še tukaj, ki ga danes ni več med nami. (Bog daj, da bi tam boljšega jedel pri mizi Očetovi!) Nam vsem pa Bog daj tukaj po pameti in kerščansko se teh velikonočnih praznikov veseliti in tako živeti, da gotovo tudi tje pridemo, ker ga bomo z Jezusom, kakor je sam obljubil, jedli v Očetovem kraljestvu na vse večne čase. Amen.

Pridiga za velikonočni ponedeljek.

(Naše življenje — popotovanje; govor. J. F.)

„Ostani z nama, ker se mrači, in se je dan že nagnil.“ Luk 24, 29.

V v o d.

Vesele velikonočne pesmi še niso potihnile, in že spet zaslišimo žalosten glas. Na tem svetu res nič stanovitnega ne najdemo, temveč vedno spreminja se vse. Učenca v Emavs potujoča sta le žalostne pogovore imela med seboj, pa spet sta se oveselila, ko sta Gospoda spoznala. Ravno tako se tudi nam le rado spreminja, ter nam doide za žalostjo veselje, in za veseljem spet žalost. Le ta razloček nahajamo pogostoma med učencema in med nami, da sta ona dva na svojem potovanju našla Zveličarja, mi pa le radi tem dalje zaidemo od njega, tem dalj ko pridemo na svojem časnem potovanju. — Potovanje namreč je naše časno življenje, kakor že David pravi rekoč: „Potnik sem pred teboj, o Gospod! ravno kot vsi naši očetje“; in tudi apostelj poverjuje, ter pravi: „Tukaj nimamo stanovitnega bivanja, temveč prihodnega iščemo.“ Ta resnica pa nam je bogat studenec, iz ktereга zajemljemo veliko tolažbe in podučjenja. Zares je tudi lepo današnje sveto evangelije, ker moramo tudi mi marsikterikrat z učencema klicati: „Ostani z nami, ker se mrači, in se je dan že nagnil.“ Res je dosti ljudi, ki pozabijo, da so popotniki; mislijo, da so rojeni le za to zemljo, in tedaj pozabijo na nebeško domovino. Zatoraj jih pa tudi zadeva, kar pravi sv. Avguštín: „Bojé se, časno zgubiti in na nebeško ne mislijo, in tako obedvojno zgubé“. Da se tudi nam taka ne zgodí,

pomišljujemo danes: Potniki smo vsi, iz tega sveta potujemo na uni svet. To je imenitna resnica vredna, da dobro poslušate!

Razlaga.

Življenje potnikovo je prav za prav prijetno in kratkočasno življenje. Le pogledjte ga, potnika, kako veselo in zadovoljno živi. Njegove misli in želje hitijo le naprej in naprej; vse svoje premoženje nosi seboj, in je vedno veselega serca.

1. Na svojem potovanju zagleda potnik marsikaj lepega, zadene na marsikaj kratkočasnega. Tu vidi lepe mesta in prijazne sela, v katerih bi si utegnil od svojega truda odpočiti in si življenje prav zložno narediti; tam zadene na marsikako posvetno veselico, v kateri bi si zamogel tudi on kak prijeten dan narediti, ter si serce razveseliti. Kaj pa potnik stori v takih in enakih primerljajih? Bo mar popolno palico v kraj postavil, se ondi vselil, ter prepustil posvetnemu razveseljevanju? O kaj še! Lepe reči, ki jih vidi na svojem potovanju, so mu morda všeč, tudi posvetno veselje, na kterega zadene, ga morda vabi in mika, toda svojega namena, svojega cilja in konca, ne bo spustil spred oči. Le dalje in dalje jo reže proti ljubljeni domovini, kamur je namenjen. Res ga včasih sonce močno pripeka, ali dež neusmiljeno namaka, in godernja prazni želodec, in službo odpovedujejo trudne in ožuljene noge, toda kakor ga posvetno veselje nikjer ne vstavlja, tako ga tudi terpljenje in težave nikodar ne zadržujejo. Serčno in junaško jo maha naprej, da bi le tem poprej prišel v sredo svojih dragih staršev, svojih ljubih prijateljev in znancev.

Naprej, in vedno le naprej popotnik hiti. In naprej in vedno naprej nam teče naše življenje, in zmerom bolj in bolj se približujemo svoji smerti, približujemo večnosti. Oh, tako resnično je, da z vsako stopinjo smo bližej svojemu koncu, mi pa le tako radi na to pozabimo. Naši očetje so šli pred nami v merzli grob, tudi mi pojdemo za njimi, in se bomo drugim vmaknili. Recite solncu, naj obstoji in dnevno, naj se nikar v noč ne spremeni; toda solnce bo le vendar vshajalo in zahajalo, noč bo le vendar hodila za dnevom, z nočjo in dnevom se tudi ti, rad ali nerad, dalje pomikaš. Slehern mora naprej iz časnosti v večnost, dasiravno bi marsikteri rad vekomej ostal tukaj na zemlji. Marsikteri si hišo zida, terdno in čversto, kakor bi jo za veke postavljaj; in vendar jo mora drugemu prepustiti, pa tudi drugi ne bo zmerom v njej ostal in se bo tretjemu, in tretji četrtemu itd. umaknil. Marsikteri teka od ranega jutra do terde noči za dobičkom; že si je veliko privaroval, pa še vse premalo mu je za stare dni, revež ne pomisli, da vtegne še danes poklican biti iz tega sveta. Marsikteri marljivo prekopava zemljo, vsako grivo razčeše in ščisti,

vsako ledinjo razpraska; da bo pa tudi on sam čez malo časa perst in prah, ne pride mu na misel. Marsikteri je ves vesel in židane volje, hiti od enega posvetnega veselja do drugega, kakor bi mu ne moglo nikdar poiti; in vendar posvetno veselje tako hitro mine in zbeži, in preden si zrajta, že mora ga zapustiti. Marsikteri ima že celo sivo glavo, in vendar razgraja in razsaja, se roti in preklinja, kakor bi menil ves svet pridobiti; da pa z eno nogo že v grobu stoji, in da je na tem svetu le potnik, le v tuji deželi, ne pride mu na mar.

Pa bi me utegnil kdo zaverniti rekoč: Kaj mar ne smemo delati, ne smemo skrbeti za se in za svoje otročiče, ne smemo nikdar nobenega veselja uživati? Vse to smete, ljubi moji! toda vse kaj drugega je, opravljati vse te dela za svet in iz ljubezni do sveta; vse kaj drugega je, če človek pri tem se vedno ozira proti svojemu cilju in koncu, svoji nebeški domovini. Proti nebu mora vedno obrnjeno biti naše serce, če tudi delamo in živimo tukaj na zemlji. Če se pa človek vsega zatopi in zamisli le v ta svet, kako britka in grenka mu bo enkrat ločitev. Le skerbimo tudi za posvetne reči, pa ne zabimo, da smo le popotniki in da ostane za nami vse posvetno tukaj na zemlji. Roka naša naj bo pri delu, serce naše pa naj bo pri Bogu in sv. nebesih: „Kjer je naš zaklad, tam naj bo tudi naše serce.“

2. Popotnik tudi ni bogato in nečimurno oblečen, in ne vlačí seboj dosti blaga in ne nosi seboj nobene nepotrebne šare. Kar mu je na poti treba, to si oskerbi, ter čversto palico in terdne čevlje, gorko obleko in močno suknjo. Lahka, pajčevnata obleka, ki je sicer lepa na videz, pa je ne sme ne sölncu obsijati, in ne kančik dežja nanjo pasti, bi mu na poti za rabo ne bila. Na potu ga zadene marsikterikrat neugodno vreme; marsikterikrat brije merzla sapa, marsikterikrat dež iz pod neba nemilo lije; marsikterikrat se v silni vročini hudo poti; za tako vreme rahla, pajčevnata obleka ni. Tudi culico nosi popotnik seboj, pa v njej ne najdeš nič nepotrebne. Nekoliko perila, in kak privarovan krajcar to je vse potnikovo blago, to je, kar seboj nosi, nepotrebne nič seboj ne vlačí.

Tudi mi smo popotniki; pa si nakladamo teže in bremena, katerih ne moremo nositi. Kristijani! prav dostikrat vas opominjamo, da si ne omadežujete svojih rok s krivičnim blagom, ker dobro vemo, kako težko je povračevanje, brez povračevanja pa ni odpuščenja. Nek pobožen puščavnik je prišel nekega dne do lakomnika, ki je ležal na smertni postelji, in si je bil nagrabil dosti krivičnega blaga. Kar zagleda ondi tudi hugega duha, in mu reče: „Kaj pa ti tukaj delaš?“ Hudi pa mu odgovori: „Nisem sam, temveč trije smo: eden zapira serce umirajočega, da se va-nj ne vleže žalost nad storjeno krivico in dobra volja, poverniti krivično blago; drugi mu zapira usta, da se, ko bi se tudi kesal, vendar le

ne spové; tretji mu zapira dnarnico ali škrinjo, da ne poverne, ko bi se bil tudi spovedal svoje krivice.“ Kristijani! prav pridno si k sercu jemljite, da ste le popotniki, in prav dobro prevdarjajte, da je težka butara, nositi seboj kak premaknjen mejnik, kak kos priorane zemlje, ali ukradenega gojzda ali zgoljufane senožeti, ali kak hlod na ljudskem posekanega lesa. Pomislite dobro, da dosti krivičnih krajcarjev tudi veliko težo ima, in da sleherna goljufija pri meri ali pri vagi svojega sodnika ima. In kako težke bodo še le krivične pravde, zastavljene na lažnjive spričevanja in goljufne podpore. Popotnik si take teže, takega bremena noče naložiti na svoje rame. Godila bi se mu, kakor tisti ženi s košem in zemljo. Nek krivičnik jo je bil z zvijačami in goljufijami pripravil ob edino njivico. Njivico je zgubila in si je bila le samo en koš zemlje s tiste njivice sprosil. Zemlje v koš nameče, in jo misli domu nesti, pa ne more koša dvigniti; pretežek je bil. Krivičnik ravno zraven pride, in jej misli pomagati, pa tudi on ni vstanu koša iz mesta premakniti. Žena pa reče: „Oh, kako strašno vas bo v večnosti težila še le cela njiva, ko še enega samega koša ne morete premakniti in dvigniti od tal?“

Vidili smo tudi, da ima popotnik terdno obleko, ktera ga varuje in greje o deževnem in sneženem vremenu. Tudi mi smo popotniki, pa se po navadi ne oblačimo za pot in potovanje, sosebno ženski spol ne. Nekdaj bila je lepa hvalevredna navada, da si je pridna gospodinja s hčerkami in deklami sama stékala terdno obleko, čeversto in terpežno. Dandanešen je že vse drugači. Terdna domača obleka, za vsako vreme vgodna, se zmerom bolj umikuje tuji obleki, ki se za drage denarje dobiva po somnjeh in po štacunah, pa ne sme ne na soluce, ne na dež. Kaj pravite, kako da se je to tako spremenilo? Vidite! tako-le: Kaka nečimurnica si je omislila tako nenavadno obleko, ter se v njej pri drugih skazovala. Druge jo vidijo, in mika jih po enaki obleki. Toraj matere naganjajo, nespametne matere pa očete, dokler jim premeški očetje res ne nakupijo takega tujega, nečimernega blaga. Dekla pa že tudi noče zad ostajati, in tedaj ves svoj zaslužek na-se obesi, tako da ga marsiktera skorej nima okroglega, kader stopi iz službe. Po takem potu tedaj gre lep denar iz dežele, v deželo pa slaba roba in vedno večje siromaštvo sosebno v služnem stanu. Posli si namreč pri takem nerodnem ravnanju ničesar ne privarujejo, in na stare dni, ko več delati in služiti ne morejo, jim ne kaže drugega, kot z beraško palico kruha prositi od hiše do hiše. O gerda nečimurnost, koliko nesreče si že pripravila na svet! O nespametni človeški rod, ki se lišpaš in lepotičiš, pa ne pomisliš, da si zgolj prah in pepel, in da greš z vsako stopinjo globokeji v svojo nesrečo!

3. Popotnik je slednjič vedno veselega serca in židane volje. Mnogi drugi imajo dosti blaga in obilno posestvo, imajo ženo in otroke, in so navezani na vse to vse svoje žive dni. In vse to

jim prizadeva veliko skerbi, in imajo dosti terpljenja in veliko težav, in le malo veselih dni. Vseh teh skerbi in težav nima popotnik.. Res se tudi njemu včasih milo stori, kadar se spominja na očetovo hišo, do ktere še dosti pota ima in veliko trudapolne hoje; pa zdajci prisije juterno sonce tako prijazno izza gore, in ptički tako veselo zažvergolé, da tudi njemu serce razvedré in razveselé in z drugimi stvarmi vred zapoje svojemu Stvarniku juterno pesem. Je vreme slabo in potovanje težavno, potolaži se spet, ter pravi sam med seboj: „Bog nam vreme pošilja, ki boljši vé, kakošno vreme je najboljšé za nas; z mermranjem si vremena zboljšal ne bom; naj se toraj zgodi volja božja!“ Mu popotnica poide, in se oglasi lačni želodec, misli si in se tolaži: „Saj tudi jaz molim: Oče naš, kteri si v nebesih! — daj nam dans naš vsakdanji kruh!“ In Bog, ki ptice pod nebom živi, in lilije na polju oblači, sosebno pa za človeka lepo skerbí, tudi popotnika ne zapusti. Tu in tam mu kaka dobra duša kaj jedi podeli, ali kako obleko pomolí. Če zadene na čmerne in nevošljive ljudi, pustí jih v miru, poterpežljivo dalje gre; če pa mu kdo kaj da, hvalo mu vé, ter prosi Boga, da mu dar stoterokrat poverne. Če ga pa zadene kaka nesreča na njegovem potovanju, postavim kaka bolezen ali kaka druga nadloga; povzdigne kviško svoj pogled, ter se lepo v sveto voljo božjo vda, terdno prepričan, da tudi nadloga se mu bo v dobro izšla. — Tako tedaj popotnik nikoli ne zgubi svojega serca na svojem potovanju. Le naprej in naprej ga žene serce, nobenega nepotrebnege bremena ne nosi seboj, veselega serca in dobre volje potuje dalje dan na dan, dokler ne pride v domačo hišo k svojim dragim starišem, in ljubim prijateljem in znancem, kjer svojo popotno palico v kraj položi, in si v sredi svojih ljubih ves vesel odpočije od truda in težav. —

Tudi mi smo popotniki, in tedaj bi imeli tudi mi biti vsi zadovoljni in veselega serca. Pa je le toliko kristijanov, ki je celo ljubo leto nimajo vesele ure, zato ko jih jeza in sovraštvo kolje, zavid in nevošljivost vjeda. Če sosed kak snopek več pridela, že ga drugi zavidajo, in če mu gredó njegove opravila bolj po sreči kot njim, glasi se jim že nevošljivost v sercu. O kristijani moji! nobeden nič seboj ne ponese. „Nič nismo seboj na svet prinesli, in tudi nič seboj ne poneseemo iz tega sveta, hitimo tedaj, da v večni pokoj pridemo.“ (Hebr. 4.) Veselite se svojega življenja sosebno zdaj, o ljubem spomladanskem času; vso nejevoljo in jezo iz serca spodite. Stari Bog še zmirom živi; če je že toliko let vladal svet, gotovo ga bo tudi še posihmalo vladati znal, in če je preživljal že toliko milijonov ljudi, ki so živeli pred nami, prehranil bo tudi nas. „Da imamo stanovanje, obleko, hrano in mir, le s tim zadovoljni bodimo.“

Ja, da bi le zadovoljni bili; gotovo bi se marsikteremu ne godilo tako hudo, kakor se mu dozdeva, le njegova nezadovoljnost

ga nesrečnega dela. In to pride od tod, ker pozabi, da je popotnik na zemlji.

Sklep.

Da, popotniki smo; tam gori nad nami je naša domovina; že se je dan nagnil marsikteremu med nami, že mu solnce zahaja in se mrači. Z vsakim dnevom, z vsako uro nam poteka naše življenje bolj in bolj, naprej in naprej nam dirja čas, bližej in bližej nam je dolga večnost. Verzite tedaj od sebe, kar bi vas zaderževalo in vstavljalo na potu. V sreči in nesreči vdani v sveto voljo božjo, ter zaupljivo pogledujte gori proti ljubi nebeški domovini, kateri smo bližej in bližej z vsako stopinjo.

Ljubej nekega kralja je za smert zbolel. Kralj sam ga pride obiskat, se vstopi k njegovej postelji, ga milo pogleda in pravi: „Prosi me, katero koli milost hočeš, dal ti jo bom“. Bolnik britko zaprosi: „O moj gospod in kralj! dajte mi zdravje, le to mi dajte, da ne umerjem.“ Kralj ves žalosten odgovori: „Iz serca rad bi ti to dal, pa saj sam veš, da ne morem, to le Bog premore.“ Zdaj se bolnik oberne, pa glasno in britko zajoka: „Oh, kako nespametno sem delal! Vse svoje žive dni sem le človeku služil in le človeku si prizadeval dopasti in on mi zdaj v najhujši potrebi ne more pomagati; za najvišega Gospoda pa, ki zamore v življenji in smerti pomagati, sem se le malo zmenil!“ Ne marajmo toliko za svet in posvetne reči; imejmo nebesa pred očmi, stopajmo višej in višej na poti, ki pelje v sv. nebesa! — Ti pa, o Gospod! ostani z nami; mrači se, in dan se nagiba bolj in bolj. In kedar nam se našega življenja dan do konca steče, in pride temna smertna ura; kakor vselej še seobno tedaj ostani z nami, o Jezus! ter nas varuj in pelji v rajsko svitlobo večnega nebeškega dne! Amen.

Pridiga za belo nedeljo.

(Od kod ime „bela nedelja“ in kaj pomenja? govoril M. H.)

Da verujete, da Jezus je Kristus Sin božji, in da imate veruvajoči življenje v njegovem imenu. Jan. 20, 31.

V o d.

Preveseli velikonočni teden je minul. Vse evangelja, ktere se od velike sabote pri sveti maši beró, pripovedujejo po popisovanju

štirih evangelistov, kako se je Jezus po svojem vstajenju svojim učencem prikazoval in jih prepričal, da res živi. Tudi današnje evangelije pripoveduje od take čudne prikazni Jezusove.

Večer velikonočne nedelje je prišel, dobri aposteljni so se zbrali morebiti ravno v tisti izbi, kjer so s preljubim Gospodom velikonočno jagnje jedli in poslednjo večerjo obhajali. Polni so svete groze. Pripovedujejo eden drugemu čudnih prikazni, ktere so pobožne žene pri pokopališču imele, saj je tudi iskreni Simon Peter med njimi, ki je danes Gospoda že videl, in od veselja in spokorne ponižnosti komej govoriti zamore. Tudi dva učenca, ki sta Gospoda na poti v Emavs za tovarša imela in še le pri lomljenju kruha spoznala, sta med njimi in pripovedujeta, kako da je ž njim hodil, govoril in večerjal. Veselje, dvom, strah in vera v prezemlje njih serca, — ko na enkrat ta, od ktereга govorijo, pri zaklenjenih durih med njimi stoji, živ, zdrav, močen, prelepega obraza in jih z navadnim prijaznim glasom, z navadno besedo pozdravi: „Mir vam bodi.“ In kaže njim prebodene zaceljene roke, in kaže njim prebodeno zaceljeno stran in govori njim lepo prijazno pozdravljenje: „Mir vam bodi“. O kdo zamore izreči, kako da so se aposteljni veselili, ko so Gospoda videli! V ravno tistem kraju se je Jezus osmi dan po svojem vstajenju ravno tistim učencem, ko je tudi Tomaž med njimi bil, prikazal in nevernega Tomaža ljubeznjivo posvaril.

Današnja nedelja je toraj prava osmina velikenoči in praznik Gospodovega vstajenja. Ta nedelja ima pa še posebno ime, se pravi bela nedelja. Zakaj da se današnja nedelja imenuje bela nedelja in čega nas opominja, kažem v svoji pridigi; pripravite se!

Razlaga.

1. „Dominica in albis“, to je, bela nedelja, nedelja v belem je lep spomin nekdanje kerščanske navade.

Ko se je sveta vera Jezusova po oznanovanju aposteljnov in njih nastopnikov med judi in ajdi razširila, navstale in cvetele so po mestih in deželi občine kerščanske, in so dan na dan naraščale. Vsak dan so se oglašali možje in žene, mladenčiči in deklice, da hočejo stopiti v zveličavno cerkev Jezusovo. Med katehumene ali novince je sprejemal ali škof sam ali pa namesti njega kak drug duhovnik. Najprej je škof zaznamoval tega, ki je hotel novince postati, s sv. križem na čelu. Zatorej pravi sveti Avguštin: „Po znamenju svetega križa vas je sv. cerkev sprejela v svoje naročje“. Taki novinci so se skerbno podučevali v svetih vernih resnicah in dolžnostih. Sam škof je novince podučeval, ali pa kak duhovnik ali dijakon, ki se mu je reklo katehet. Kako dolgo ima kdo med novinci ostati, ni bilo sploh določeno. Kolikor bolj ko se je no-

vinec učil in kolikor lepši ko se je obnašal, toliko prej so se spu-
stili k sv. kerstu. Če je kak novinec počel kako hudobijo, ni se
delj časa sprejel in ostro pokoro je moral delati. Terdovratni greš-
niki pa so se na škofovo povelje iz števila novincev izbrisali in
odpravili. Novinci so morali doma pridno moliti, pogosto se postiti,
svojo vest izpraševati, se zatajevati, in dela ljubezni do bližnjega
opravljati, postavim: bolnike obiskovati in jim streči. Pri božjej službi
so se morali lepo obnašati, da! tako da so bili drugim v izgled.
Še le tedaj, kedar so v veri in lepem življenju se prav bili skusili,
bili so k svetemu kerstu puščeni. Zunaj posebne potrebe, kakor
smertne bolezní ali protečega preganjanja, se je sv. kerst delil k
velikonoči, na veliko in kerstno saboto. Tam so bili novinci od
mašnikov (diakonov) iz sv. vere spraševani in potlej je še le škof
in viši mašnik zakrament sv. kersta jim delil. Pri sv. kerstu so
dobili prazno belo oblačilo v znamenje, da so omiti od poerbanega
in vsakega lastnega greha, da je tudi njih duša oblekla belo obla-
čilo nedolžnosti in milosti božje, da so postali otroci božji in dediči
nebeskega kraljestva. To oblačilo so nosili celi velikonočni teden,
posebno pa kedar so k božji službi prišli. Kristijani! kako lepo je
tedaj bilo velikonočne praznike pri božjej službi kristijanov, ko so se
ponižne cerkve, velikrat podzemeljske jame in odležne hiše, z ver-
nimi kristijani polnile in so kerščeni na posebnem kraju skupej stali,
božjo besedo in sv. mašo poslušali in se svetili v čistih belih obla-
čilih in so se jim tudi oči svetile prevelike milosti sv. kersta! Ko
so jih gledali uni kristijani, zavedeli so se tudi ti svoje sreče, in
se spodbujali, naj hranijo in varujejo nedolžnost serca, zlati mir
čiste vesti. Nedeljo po velikonoči, to je današnja nedeljo so novo-
kerščenci svoje bele oblačila slekli, in jih v cerkvi v poseben kraj
shranili. V lepem, belem oblačilu je peljal duhovnik vse novo-
kerščene k oltarju, kjer jim je škof zakrament sv. birme podelil,
potlej za nje sv. mašo bral in vse od kraja obhajal. Zato se je ta
nedelja bela nedelja imenovala.

Ta lepa navada je s časom jenjala, ker se je svet pokristi-
janil in ni bilo več treba odraščeni kerščevati — ime pa „bela
nedelja“ je ostalo do sedanjega dneva.

2. Zdaj vemo ljubeznjivi kristijani! od kod da pride ime „bela
nedelja“. Je to ime „bela nedelja“ za nas prazna, puhla beseda?
Ali ima to ime tudi za nas kak lep in svet pomen? Ja lep in
zlat pomen ima! Ime „bela nedelja“ nas opominja, da smo tudi
mi funeli enkrat belo nedeljo, kjer smo nosili lepo prazno oblačilo
nedolžnosti in milosti božje; imeli smo svojo belo nedeljo
pri sv. kerstu. Glej, kristijan moj! bil si rahlo slabo dete, ki
si med milim jokom zagledal luč tega sveta. Oh! ali ni mili jok,
s katerim se dete povije, žalostno in glasno ječanje človeka, ki čuti
butaro prirojenega, poerbanega greha? Pa nesli so te k svetemu
kerstu, in bil si po zasluženju Jezusa Kristusa s kerstno vodo in be-

sedo božjo omit in očiščen poerbanega greha, odvzeta ti je bila butara večnega dolga, postal si otrok božji, dopadljiv, lep, posvečen in dedič nebeskega kraljestva. Sedaj ti je dal mašnik belo oblačilo in ti naročil: „Vzemi, prejemi belo oblačilo in prinesi ga neomadeževanega pred sodni stol Jezusa Kristusa.“

Brat, sestra! dobro in koristno je, da se večkrat, posebno pa danes spominjaš kerstne nedolžnosti in pravičnosti in se prašaš, kako si hranil in varoval vse to? Glej, odrastel si, prišle so leta, nevarnosti in skušnjave, in čisto, belo oblačilo kerstne milosti se je omadežalo in zapravilo. Ker nisi se deržal obljube, katero so ljubi botri namesti tebe storili, da se odpoveš hudiču, njegovemu djanju in napuhu, ker si se podal hudemu nagnenju svojega poželenega mesa, ker si gledal na pohujšljivo djanje zapeljivega sveta, ker si poslušal gerdo napeljevanje zapeljivcev in zapeljivk, si podal se v službo zapeljivca od nekedaj, in se zapletel v grehe prevzetnosti, nesramnosti, krivice, nezmernosti — in tako si zgubil svetleče oblačilo milosti božje. Ker nisi zvest ostal temu, kar so botri namesti tebe obljubili, da veruješ v pravega Boga, Očeta, Sina in svetega Duha in vse, kar sv. cerkev verovati zapoveduje, ker je vera tvoja mlačna bila, nemarna božja služba tvoja, merzla ljubezen tvoja, ker si velikokrat le po imenu bil kristijan, v življenju si pa nekerščansko se vedel — zavoljo tega si zapravil in zgubil svetleče, belo oblačilo, v katerem je tvoja duša bila oprana pri svetem kerstu.

Kako hočeš stopiti pred sodnji stol Kristusov, ker nimaš svatovskega oblačila, ki si ga dobil pri sv. kerstu? Glej in moli, človek! veliko in neizmerno milost božjo; Zveličar naš, Jezus Kristus je postavil zakrament sv. pokore, dal je, kakor danešnje sv. evangelije pripoveduje, apostelnom svojim oblast, grehe odpuščati in zadrževati. Kakor je Oče zgubljenega sina, ki se je ves raztergan, slab in ves reven nazaj vernil, milostljivo prevzel, mu dal črevlje na noge, perstan na roko in pražno oblačilo in ga postavil v vse pravice poprejšnje, tako stori usmiljeni Oče nebeški z zgrevanim grešnikom. Ako je bil kdo nesrečen, da je kdo grešil in kerstno milost zgubil, in postal reven kakor zgubljeni sin, ako se pa oberne nazaj od svoje hudobije, pride zgrevan k namestniku Jezusovemu in se obtoži pred njim odkritoserčno, — njemu zbríše usmiljeni Bog vse hudobije in dolgove, njemu deli zopet svojo milost, da njemu namesti belega kerstnega oblačila drugo tudi prelepo oblačilo spokornosti, in ga ima zopet za svojega sina in dediča.

Sklep.

Vandalski kralj Hunerik je v Afriki zapovedal nekemu Elpidoforu, naj kristijane preganja. Ta Elpidofor pa je bil sam tudi kristijan; pri sv. kerstu mu je bil diakon Murita za botra. Ta Murita, zdaj že siv in čestit starček, se med veliko trumo preganjanih

duhovnov pred Elpidofora pripelje. Tu pred sodnjim stolom tihoma spravi na dan kerstno oblačilo, katero je ravno ta Elpidofor pri sv. kerstu nosil. Pričo vseh kristijanov razgerne pred Elpidoforom to belo oblačilo. Vse se čudi in čaka, kaj da bo. Zdaj boter Murita odpadenca tako-le nagovarja: „Glej! tukaj svoje kerstno oblačilo, ti suženj laži! To svatovsko oblačilo te bo enkrat tožilo pred večnim sodnikom in ga pripravilo, da te pahne v globočino večnega brezna. Gotovo se boš, nesrečnež! kesal ali prepozno to bode. Kesal se boš, da si to čisto oblačilo svatovsko od sebe vergel in namesto njega oblačilo sramote in prekletstva oblekel“. Elpidofor je na sodnem stolu obledel in se ni upal besedice spregovoriti; — poboljšal pa se ni, serce mu je bilo preterdovratno.

Ljubi kristijani! kakor so nekedaj novokerščenci današnje nedeljo v belem kerstnem oblačilu se znašli pri božji službi, tako zaupam, da se tudi vi znajdete tukaj v imenitnem oblačilu prave pokore in najdene milosti božje. O ne zgublajte tega oblačila, ohranite in varujte pri sveti velikonočni spovedi najdeno milost in nabirajte si po zvestem pravičnem in poboljšanem življenju tistih zakladov lepih dobrih del, ki vas bojo enkrat v nebesa peljale. Amen.

Postne pridige.

Razlaga križevega pota.

Gov. L. F.

IV. pridiga.

(VIII. in X. štacijon.)

(Konec.)

c) Zakaj je Jezus to terpel? To vprašanje, preljubi! prav nas zadene. To slačenje moral je Jezus terpeti za nas, ker je že prvi človek slekel obleko milosti božje, in jo gerdo omadeževal in ker ni človeka, kateri bi obleko milosti božje obvaroval vse žive dni. To slačenje mora Jezus terpeti zavoljo naše prevzetnosti, ker ravno z obleko in po obleki tolikokrat prevzetujemo in žalimo Boga; to sramoto mora Jezus terpeti zavoljo grehov nečistosti in nesramnosti, ker jih je toliko, ki se nesramno vedejo, in iz svojih udov naredijo orodje nečistosti.

Ta štacijon, ta podoba, Jezus skorej do nagega slečen, naj ti bo vselej pred očmi, posebno takrat, kedar hočeš s svojo obleko prevzetovati, ali pa s svojo obnašo sramožljivost žališ. — Nagote, glej! se še razujzdani človek boji; koliko hujše je déla Jezusu — najnedolžnišemu — in najsramožljivejšemu. Tega slačenja se spomni in Jezusove oblačila poglej, ki so s kervjo oškropljene, da bodeš spoznal, kako težko je stalo Jezusu, oprati tvojo omadeževano dušo in ti pridobiti spet obleko božje milosti in pravičnosti. O kristijani! ne idimo preč od tega štacijona, predenj si ga ne pogledamo še enkrat, — predenj si ne zapišemo v serce nauk, kterega nam daje ta štacijon in Jezus skorej do nagega slečen. Za naše grehe mora terpeti to sramoto, za našo prevzetnost, nečistost in nesramnost; te pregrehe ga največ bolijo. Poglejmo golega Jezusa in varujmo se vsake misli, vsake želje, vsake besede in vsakega djanja, ktere so nespodobne, nečiste ali nesramne; k temu sklepu daj nam svojo milost o usmiljeni Jezus!

Sklep.

Spremili smo Jezusa na križevem potu že na goro Kalvarijo. Videli smo, da je bila vsaka stopinja zaznamovana z novimi bolečinami in da je ljubeznjivi Jezus vse to in toliko terpel zavoljo nas, da je bil vdarjen zavoljo naših pregreh. Prepričali smo se tudi lahko, da ima vsak štacijon za nas prav tehtne resnice in lepe nauke. O da bi si to terpljenje prav globoko zapisali v svoje serca; glasneje od vsega drugega govori to terpljenje: Kako gerd in ostuden je greh. Z ženami Jeruzalemskimi se plakajmo pa nad Jezusom in nad svojimi otroci, to je nad svojimi grehi; ne slačimo Jezusa z grehi nesramnosti. Jezusovo obleko so razdelili, Bog obvari, da bi mi to delali! Bodimo edini v veri, upanji, ljubezni, kakor se Kristusova suknja ni delila, ampak cela ostala. Amen.

Morebiti se poljubi ta-le sklep:

Povernimo se k Jožefu! ne morem se ločiti od Njega, predenj ne priporočim ga vam, vas pa Njemu. Vam ga priporočam, naj bi ga pobožno čestili v vsaki hiši in družini, da bi bila v hišah in družinah tista ljubezen, zastopnost in pobožnost, kakor v sveti družini. Pa tudi vas in sebe in celo sosesko, ja vso kerščansko katol. cerkev priporočam danes Tebi častitljiv ženin Marije, Tebi, varh Jezusov, patron naše dežele, in zdaj varh in patron celi kerščanski cerkvi. Obvaruj jo v nevarnostih, kakor si varoval božje dete pred Herodežem in drugim zalezovavcem. Ohrani jo v edinosti in po edinosti močno in čestitljivo, — edino pravo sveto, kerščansko katoliško cerkev. Amen.

V. Pridiga.

(XI. XII. XIII. XIV. štacijon.)

„Ko so vse storili, kar je bilo pisano od Njega, sneli so ga s križa (lesa) in položili v grob.“ Dj. ap. 13.

Razlaga.

Precej moramo začeti; zakaj še štiri štacijone imamo pre-mišljevat.

1. Kaj vidimo na XI. štacijonu? „Jezusa na križ pri-bijajo“. Veliko je bil že Jezus preterpel pri prejšnjih štacijonih; pa vse to še ni bilo primeriti onemu terpljenju, kterega je prestal, ko so ga pribijali na križ. Že so bili Jezusa slekli in ga oropali oblačil, križ že pripravljen na tléh leži, tudi na žreblje in kladvo niso pozabili neusmiljeni morivci; in Jezus, nedolžna žrtev, za kterega je pripravljeno to grozno morivno orodje, je blizo. Zdaj ga zgrabijo in veržejo na tla in potem ga poravnajo na križ —, raztegnejo roke in noge, da pokajo vsi udje telesni. Potem vzamejo žreblje, jih nastavijo v dlani rok in na noge; le nekterih krepkih udarcev in prebodene so žile na rokah in nogah in Jezus na križ prubit. — Evangelisti sicer ne povejo, da so Jezusa na križ pribili, ampak samo to povejo, da so ga križali. Ko se je pa Jezus po svojem vstajenji prikazal aposteljnóm, Tomaža pa ni bilo med njimi, rekel je Tomaž, ko so mu to pripovedovali drugi učenci: „Ako ne vidim na njegovih rokah znamenj žrebljev in ne denem svojega persta v rane žrebljev . . . ne bom veroval.“ (Jan 20.) In ko se Jezus spet prikaže učencem, ko je bil tudi Tomaž med njimi, reče Tomažu: „Položi svoj perst semkaj in poglej moje roke“: in Tomaž je videl na rokah znamenje žrebljev in je položil svoj perst v rane žrebljev in je zaklical: Moj Gospod in moj Bog! — To je nam najjasnejša priča, da je Jezus bil z žreblji na križ prubit, ker je hotel Tomaž videti rane žrebljev in ker mu jih je Jezus tudi pokazal. — V tem se pa ne vjemajo poročila, ali je bil Jezus s tremi ali s štirimi žreblji na križ prubit. Navadno se misli, da je bil le s tremi žreblji prubit, to je, vsaka roka z enim, in obe nogi s tretjim. Drugi pa trdijo, da ste tudi nogi bile vsaka z enim žrebljem pribite, torej roki z 2 in nogi z 2, to je s 4. Tudi ternjevo krono, katero so bili Jezusu pri slačenji sneli, so mu postavili spet na glavo nazaj. — Tako je bil ljubi Jezus na križ pripet. Pripete so roke, ki so ljudi tolikokrat blagoslovljale; pripete noge, ki so no-sile blagoslov in blagor na mnoge kraje. Mnogo rok je priprav-

ljenih pomagati, ko začnejo križ vzdigovati. Že je pripravljena jama, v katero ga vsadijo z vso močjo, da so šle Jezusu bolečine skozi vse žile in kosti. Glejte, duše kerščanske! tako so Jezusa pribili na križ. — Vprašajmo se zdaj, zakaj je moral Jezus terpeti na vseh svojih udih, tudi na rokah, ktere so bile nedolžne, kakor on sam? Zato, ker so ljudje vse ude zlorabili, to je, rabili v hudo skorej več, kot v dobro. Zakaj ste bile prebite roki z žrebljema na križ? Zato ker ljudje in mi zlorabimo roke, ker jih rabimo v greh, t. j. zavoljo tistih velikih in brezštevilnih grehov, ktere storimo z rokami. Bog nam je dal roke, da bi z njimi delali, pravično in pošteno si služili kruha, bližnjemu pa pomagali v potrebi. Pa glejte, kaj delajo ljudje z rokami! Na mesto k delu, jih mnogoteri rabijo k grešni igri; namesto k dobremu jih rabijo k pregreham; namesti bližnjemu pomagati, delajo roke bližnjemu škodo, veliko veliko škodo; škodo s krivico, škodo z goljufijo, škodo z odertijo, škodo po tepenji ali celó z ubojem ali z moritvijo. Tako so tedaj te roke, ktere nam je Bog dal k dobremu, ognjušene in omadeževane s krivicami in hudobijami.

Ljubi stariši! eden nauk jaz otrokom v šoli pri vsaki priložnosti ponavljam, to je, rečem jim: Otroci! pustite zmirom vsakega človeka in vsako reč; pustite zmirom vsakega človeka, naj bo vam znan ali neznan, posebno popotnika. S tem jih hočem navaditi od mladih nog, spoštovati vsakega človeka. Res je, da mene nobena reč ne zabolí tako zelo, kakor to, če moram gledati, da otroci ljudi na cesti zmirom ne pusté. Žalosten sem, ker si moram misliti, kar kaže otrok, to bo znal, kedar odraste. Stariši! to vas prosim, v tej reči mi pomagajte, če je vam kaj na svojih otrocih. Tega ne pripuščajte, da bi ljudi žalili na cesti; to je gerda surovost. Tudi vi morate na ptuje in veste, kako hudo dene človeku, kedar se mu s surovostjo naproti pride.

Zakaj je terpel Jezus to bolečino, katero mu je prizadajalo pribijanje nog? Spet le zavoljo nas, ker mi svoje noge rabimo k hudemu. Kako? Glej! nedelja je, zvon v cerkev vabi, pobožni se spravljajo v cerkev, ti pa doma ostaneš, ali pa še celo v kerčmo greš posedat, ali niso grešile noge, ker niso te nesle v cerkev? Noč je: vse stvari in dobri ljudje grejo k pokoju — le hudobni ljudje ali razuzdanci nimajo pokoja, hodijo po potih pregrešnih; ali niso noge krive, ker ubogajo hudemu poželjenju? Svet, prepovedan čas je, o katerem imamo žalovati; pa glejte noge tistih, ki radi plešejo, ne poznajo niti posta, niti prepovedanega časa in plešejo; ali niso tudi noge grešile? — Kar mi s svojimi udi pregrešimo, vse mora ljubi Jezus na svojih udih terpeti; tega se spominjajmo, kedar gledamo XI. štacijon.

2. Poglejmo zdaj XII. štacijon: „Jezus na križu umerje.“ Ta Jezus, kterega vidimo zdaj na križu, je šel enkrat k Janezu Kerst. v puščavo; ko ga Janez od daleč ugleda, zakliče pred ljud-

stvom: Glejte jagnje božje, katero odjemlje grehe sveta! Glejte to jagnje, to nedolžno krotko jagnje — na križ pribito in darovano za voljo naših grehov. Ne bom popisoval posameznih bolečin, ktere je moral Jezus prestati, na križu viseč; tudi ne britkosti; sami si jih morete domisliti, če le trohico pogledate križ in Jezusa na njem. Pa druge okoliščine vas hočem opomniti, to je, na to, kar se je zgodilo pod križem, okoli križa in z Jezusom samim na križu.

Morivcem so se spolnile želje; Jezus visi že na križu, pribit z žreblji, stražen od vojščakov; zdaj jim ne more več uiti, tū s križa doli, tako mislijo, ne more škodovati. Namestu, da bi jih grozno terpljenje Jezusovo k usmiljenju ganilo, jim v sercu še le rase hudobija. Plašljivci, ki se pred niso derznili, njemu gledati v obličje, tje pod križem se kažejo najserčnejši. Eni ga preklinjajo; drugi ga zasmehujejo, velikaši ljudstva, to je njega glavarji, farizeji, pismarji, starašini in visoki duhovni, so ga zasramovali; še vojščaki so pristopili ga zasramovat, celo eden od dveh razbojnikov, ki sta bila z Jezusom vred križana, ga je zasramoval, rekoč: Ako si Kristus, pomagaj sam sebi in nama! — Poleg križa so stale njegova mati, Marija Kleofova, Marija Magdalena in tudi Janez njegov apostelj. To so bile Jezusu dolge, strašne ure, ure tako britke, da se je mislil zapuščenega še celo od svojega nebaškega Očeta. V teh britkosti govori Jezus še nekterih besed, — mi jim rečemo 7 besed Jezusovih na križu. To je bila njegova zadnja pridiga in tudi njegov testament. Bilo je pa okoli 6 ure, to je, o poldne; in tema se je storila po vsi zemlji do devete ure, — do 3 popoldne! In solnce je otemnelo. — V tem času je Jezus spregovoril onih 7 besed s križa. Umirajoč še reče: Dopolnjeno je, in potem z močnim glasom zapije: Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo. In ko je to izrekel, je dušo izdihnil, nagnil svojo glavo in umerl. — Premislimo še prikazni pri in po Jezusovi smerti. Zagrinjalo v tempeljnu se je pretergalo na dvoje od verha do tal; zemlja se je potresla, skale so pokale, grobi so se odperali in veliko teles svetnikov, kateri so spali, se je obudilo. Stotnik in vojščaki, ko so videli potres in kar se je zgodilo, so se silno bali in so rekli: Resnično ta je bil Sin božji. In vsi ljudje, kateri so se šli to gledat, so terkali na svoje persi in se vernili. Ko se je bližal večer, so Judje Pilata prosili, da bi se sneli križani s križa. Vojščaki so torej prvemu in drugemu razbojniku kosti sterli; ko pa pridejo do Jezusa, videli so, da je že mertev in mu niso kosti sterli; ampak eden vojščakov je s sulico njegovo stran prebodel in pritekla je kri in voda iz nje. Tū imate okoliščine Jezusove smerti. Pač bi imeli mnogokaj o njih premišljevat, pa čas ne pripušča. Opominjam vas le nekterih okoliščin, ktere se mi zdé posebno pomenljive.

a) Solnce je zatemnelo od poldneva do treh; tedaj ravno o tem času, ko sicer najmočnejše in najsvitljeje sije. Solnce torej in vse stvari na zemlji so žalovale, ko je Jezus umiral; samo solnce

je zgubilo svojo lepoto in blišč in svetlobo, ko je bil Jezus na križu v svojem najglobokejem ponižanji. Cela natora žaluje po Jezusu in ti o človek bi po njem ne žaloval!

b) Zagrinjalo v tempeljno se je raztergalo od verha do tal, to je tisto zagrinjalo, katero je zakrivalo Najsvetejše očem ljudstva, skoz katero je smel edino le veliki duhoven in ta le enkrat v letu stopiti s kervjo zaklane daritve. To zagrinjalo se je raztergalo. To je pomenilo, — stari testament je končan, z Jezusovo smertjo se je začel novi testament. Judovski tempelj in daritve starega testamenta nimajo več nobene veljave; pričela se je nova cerkev in nova daritev. Kar je bilo kazano po podobah starega testamenta, v Jezusovi smerti je bilo doveršeno in dokončano.

c) Ko so ljudje videli prikazni, ostermeli so in plašni postali, potem pa terkali na persi in rekali: „Resnično ta je bil božji Sin!“ Natorne prikazni ali da bolje rečem, čudeži, ki so se zgodili v natori, so ljudi spametovali, da so spoznali svojo pregrešnost in Jezusovo nedolžnost. Ali ni tako tudi v sedanjih dnéh. Naj govori Bog in kliče ljudi po svoji besedi, — za to jim ni mar; kedar pa govori božja moč po natornih prikaznih, takrat ostermé in se preplašijo za nekoliko časa.

d) Prebodel je en vojščak Jezusovo stran in pritekla je kri in voda, to je bilo očitno znamenje Jezusove smerti. Glejte! skoz to rano se nam je odperlo Jezusovo serce, tisto serce, katero nas je tako neizrekljivo ljubilo in bode vekomaj gorelo ljubezni do nas. Skoz to rano nam je Jezusovo serce vselej odperlo in odperlo vsakemu, kdor hoče tje bežati. O da bi spoznali to ljubezen in ljubili to serce!

e) Sv. križ, na katerem se je vse to dopolnilo, naj nam bo častiljivo znamenje; na tem znamenji je bilo naše odrešenje dokončano, to znamenje bode nam orožje zoper napade hudičeve; naj bi ga ne manjkalo v nobeni hiši. V nekej hiši na kmetih je navstal velik ogenj in tako hitro je jelo vse goreti, da so hišni prebivalci komaj svoje življenje odnesli. Vse je pogorelo do tal, le neka sama stara pa lepa sv. martra je ostala, naj starejši sin jo je bil zagrabil in odnesel. Stojčč na gromadi je deržal pridni sin to sveto martro v svoji roci. Zdaj pa pristopi k njemu mlajši brat in ga popraša, zakaj da ni kaj boljšega odnesel, kakor le to staro sveto martro. In poslušajte, kaj da je odgovoril pobožni sin: „Ko se je glas razgnal, da gori, prišla mu je na misel pridiga nekega starega duhovnika, ki je pri poslednjem misijonu rekel: „Najdrajša hišna oprava je sveta martra, sv. križ, na katerem Jezus visi; ta križ Kristusov nam dela vse druge križe prav lehke.“ Zdaj povzdigne tudi žalostni oče svoj glas in pravi: „Prav si storil, ljubi moj sin! da si odnesel sv. martro; kaj bi nas moglo zdaj, ko stojimo na groblji naše hiše in našega premoženja, bolj tolažiti in več serč-

nosti dajati, kakor sv. križ, na katerem visi On, ki je za nas dal vse, svojo kri in svoje življenje.“

3. XIII. štacijon. „Jezusa s križa snamejo in Mariji v naročje položijo.“ — Velika daritev je opravljena; Jezus za naše grehe darovan; božji pravici je zadosteno, veliki dolg človeštva poplačan, prva daritev novega testamenta je ravno končana. Že se bliža večer, sonce bo kmalo zatonilo; pogledjmo, kaj se na Kalvariji godí! Velike trume so se razšle, ljudje so se pozgubili, na mestu prejšnega šuma vlada sveta tihota. Le nekatere ženske in med njimi en mladenec se ne morejo ločiti od križa. Te ženske so Marija, Marija Kleofova, Magdalena, mladenec pa je Janez. Predenj se sonce popolnoma skrije, vidimo iz mesta proti Kalvariji hiteti dva moža. Kdo sta? kaj se jima mudi? Eden je Jožef, imenovan Arimatejec, imeniten svetovavec, dober in pravičen mož. Drugi pa je Nikodem, skriven Jezusov učenec in prijatelj. Jožef Arimatejec je šel k Pilatu in ga prosil, naj mu privoli, da bi snel Jezusovo telo. Tako imenitnemu in spoštovanemu možu Pilat ne more prošnje odreči. Jožef pa kupi naglo tenčice in hiti proti Kalvariji, med potom dojde Nikodema, ki je bil ravno tje namenjen in nosil mire in olja sto liber. — Prav je, da hitita, kajti bil je že skrajni čas. Zadnji žarki so se že svetili nad Jezusovim križem.

Pred solnčnim zahodom so pa morale priti trupla s križev in biti pokopane. Briči so že trupla obeh razbojnikov sneli s križa in djali v skopano jamo; bila je versta že na Jezusu. Še o pravem času prideta Jožef in Nikodem in se precej podasta na delo, hlapci, ktere sta vzela seboj, jima pomagajo. Z velikim spoštovanjem opravijo to delo, potegnejo žreblje iz rok, nog in križa; sveto truplo zavijejo v drago tenčico in ga položijo Mariji v naročje. Marija ima spet Jezusa v svojem naročju kakor pred 33 letmi, pa kakšen je zdaj! Pred tako lep, pa zdaj s kervjo in ranami pokrit; pred živ, zdaj pa mertev, zdaj še le vidi Marija, koliko ran ima na svojem životu. O uboga mati, ta pogled je bil šesti, ostri meč, ki je presunil tvoje serce. S solznimi očmi in žalostnim sercem pogleda gori proti nebu in zdihne: „Oče nebeški! glej tvojega Sina in mojega sina; njega, ki sem ti ga darovala kot ljubeznjivo dete, zdaj Ti ga darujem kot mertvo truplo. Ti si mi ga dal, Ti si mi ga vzal; tvoje ime bodi češčeno. Tvoja dekla sem, zgodi se mi po tvoji volji“. Bratje! sestre! kaj se vam dopada na tem štacijonu?

a) Jelite najpred se vam dopadeta Jožef Arimatejec in Nikodem; od prvega, da je šel k Pilatu in prosil za Jezusovo telo, od drugega pa, da je kupil dišav za Jezusovo telo. Jožef je bil bogat; in je to lahko storil, bote morda rekli. Res da je bil bogat, pa vendar je imel pri tem svoje zasluženje. Zakaj, vsak bogatin, naj je tudi kristijan, nima te volje, kakor Jožef Arimatejec, nima te volje za Jezusa in njegov pogreb kaj storiti. Vendar ne vem, da bi mogli bogati svoje blago in premoženje boljši obrniti, kakor, če

iz svojega premoženja tudi en del za uboge in božji službi na čest kaj darujejo. Kar sta storila Jožef in Nikodem, to lahko storijo kristijani vsaki dan. Naša božja služba je ponavljenje Jezusove daritve na križu. Kakor na Kalvariji za Jezusovo telo, tako potrebujemo pri daritvi sv. maše za Jezusovo Rešnje Telo tenčice in dišav. Pa idite v nekatere cerkve, in ne bote našli ne tenčice, niti dišav, — zakaj ne? zato, ker ni v fari Jožetov in Nikodemov, ki bi iz svojega premoženja kaj darovali za cerkvene potrebe. Jožef in Nikodem sta dobro delo storila; mertvega Jezusa sta pokopala. Merliče pokopati, je še današnji dan dobro delo. Vzeti ubogega merliča pod streho, mu poskerbeti kerščanski pogreb, iti ubogim na pogreb, od katerih se nimamo nadjati zahvale, to je lepo delo kerš. usmiljenja, kterege se vsakdo lahko udeleži. — Po velikih mestih in špitalih, kjer jih zamerje vsako leto nekterih 100 ubogih, ki nimajo toliko, da bi si mogla kupiti za nje mertvaška truga, glejte, ondî se znajdejo usmiljene duše, ktere zložijo toliko denarja, da se vsakemu siromaku poskerbi mertvaška truga. Tudi to je lepo delo po izgledu Jožefa in Nikodema.

b) Dopade se vam, jelite, tudi Marija, kteri so Jezusa položili v naročje. Marija z Jezusom v naročji, to je podoba žalostne matere božje; pri tej podobi kerščanske matere! večkrat postojte in primerjajte svoje britkosti z Marijnimi britkostmi! „O vi vsi, ki memo greste, poglejte in premislite, ali je ktera žalost, kakor moja.“ V tej britkosti je bilo Mariji v največo tolažbo, da sta prišla Jožef in Nikodem in pripravila Jezusu čestitljiv pogreb. O kristijani! tudi mi bomo Marijo s tem največ razveselili, ko bomo imeli do Njenega ljubega Sina ljubezen, pravo kerš. ljubezen; ako ne bomo delali, kakor sovražniki njegovi, ki so ga krizali in zapustili, — ampak če bomo po zgrevani spovedi in resnični pokori svoje serca pripravili za čestitljiv sprejem Jezusovega Rešnjega Telesa. — Kristijani! glejte na Jožefa in Nikodema in posnemajte ju! Poglejte na Marijo z Jezusovim truplom v naročji; imejmo usmiljenje ž njo in z Jezusom!

4. XIV. štacijon. „Jezusa v grob položijo.“ Pa dolgo ne pustijo Jezusa v Marijnem naročji, — tudi pokopati ga morajo. Ne daleč od Kalvarije imel je Jožef Arimatejec svoj vert, in na tem vertu si je dal napraviti nov grob, v kterege še ni bil nihče položen. V ta grob hoče pokopati svojega ljubljenega učenika. — Ko sta Jožef in Nikodem storila vse po Mojzesovi postavi, vzela sta truplo Jezusovo, ktero sta zavila z dišavami vred v tenčico, in ga neseta k pogrebu; Janez jima pomaga, Marija in druge žene jih premijo do groba. To vam je bil pogreb, kakoršnega še ni bilo na zemlji in ga ne bo več, dokler bo svet stal. S truplom so dospeli do groba, rahlo ga zanesejo noter in položijo na tla. Še enkrat ga vsi pogledajo in potem se žalostni ločijo od Jezusa; Jožef s pomočjo svojih hlapcev zavali težek kamen pred grob. To je bil Je-

zusus pogreb. Ko je bilo delo dokončano, vsi se razidejo, le Marija s tovaršicami ostane še nekoliko časa pri grobu; ni jej bilo mogoče, ločiti se od tega mesta, zapustiti kraj, ki hrani truplo ljubega Sina. Njeno serce je bilo še tako polno žalosti, kajti presunil ji je bil ravno pri pogrebu sedmi meč njeno serce. — Kaj bomo se učili pri tem štacijonu? Jezusovo telo, na križu umorjeno, v grob položeno, je vstalo na veliko noč, — zdaj pa več ne umerje, ampak vedno živi in to v dvojnem pomenu.

a) V zakramentu presv. Rešnjega Telesa. „To je moje telo, katero bo za vas darovano“, je rekel Jezus pri zadnji večerji — in pristavil še besede: „To storite v moj spomin“. Kerščanske duše! presveta hostija, koja se pri sveti maši povzdiguje in hostija, s koja se pri božji službi daje blagoslov, kaj je? Jezusovo presv. Rešnje Telo. Tako nam je zagotovil Jezus Kristus sam in vekomaj resnične so njegove besede. Tabernakelj, v kterem se hrani presveta posvečena hostija, je podoba Jezusovega groba. O kako srečni smo, da imamo to preblago telo vedno v svoji sredi, v tabernakeljnih farnih cerkev. O da bi bilo pa tudi med nami dosti takih Jožefov in Nikodemov, ki so pripravljene Jezusovemu telesu, ono čest skazovati, ki mu gre. —

To presv. Rešnje Telo, Jezusovo telo je tudi živež našim dušam; našim sercem ga je Jezus namenil, naj bi ga vživali in po njem dobili večno življenje. Glejte kristijani! mi sami in naše serca morajo biti Jezusov grob; o da bi bile tudi vselej čeden in pripravljen grob! Vidite, kako Jezusovo telo živi in biva vedno med nami v presv. Rešnjem Telesu; čestimo in poveljučujemo vselej presv. Rešnje Telo!

b) Jezusovo Telo živi naprej, in to telo je sv. kerščanska katoliška cerkev. Večkrat je Jezus te prilike rabil: Jaz sem vinska terta, vi ste mladike. In apostelj uči: cerkev je veliko telo, kterega glava je Jezus Kristus, mi smo pa udje. Od udov telesnih pa veste, da mora vsak biti na svojem mestu in vsak storiti svojo dolžnost. Če so udje bolehnj, truplo boleha; če udje ne storijo dolžnosti, celo truplo razpade. Bodimo torej udje katoliške cerkve, pa ne mertvi udje, ne leni in zanikerni udje, ampak živi, zdravi, skerblijivi in delavni udje naše sv. cerkve — Jezusovega telesa.

c) Poglejmo še enkrat na Marijo, žalostno mater. Vse je že zapustilo grob, le ona se ne more ločiti od svojega ljubega Sina. Glejmo pa tudi in občudujmo njeno stanovitnost; vseh sedem mečev ali nožev žalosti in britkosti je prenesla stanovitno, zato pa tudi postala izgled vsem žalostnim materam, vsem terpečim kristijanom. K tej materi hodimo se učiti ponižnosti, stanovitnosti, poterpežljivosti. Od nekđaj je katoliška cerkev vernim kristijanom priporočala sveto službo v čest žalostni materi Mariji. Tudi jaz jo vam priporočam. Molite včasih en očenaš in eno češčeno si

Marijo, ali roženkranec, ali litanije na čest žalostne matere; gotovo bote dobili ne le tolažbe, ampak tudi pomoči od žalostne matere Marije.

Sklep.

Sedaj pa sklenem premišljevanja križevega pota. Obhodili smo vseh 14 štacijonov; gledali mnogo žalostnih podob, učili se pa tudi mnogo lepih, do serca segajočih resnic. Zahvaljujem se vam za poterpežljivost in to vas prosim, da ne pozabite ni križevega pota moliti, niti naukov, ki smo se jih na njem učili. Prepričali ste se, kako da je križev pot za nas kristijane prav lepa šola, šola najlepših kerščanskih čednost in resnic. Cerkev nam priporoča križev pot; Jezus nam ukaže, naj bi se spominjali njegovega terpljenja in smerti; naš lastni prid in dobiček nas k temu priganja. Bodimo torej zvesti prijatelji Jezusovi in njegovega križa —; ne zatajujmo, ampak spoznajmo ga radi in očitno pred celim svetom in Jezus bode tudi nas spoznal kot svoje. Amen.

IV. postna nedelja.

(Drevo na Golgoti kliče: Jezus grozno terpi, — človek! terpi tudi ti.)

„O vi vsi, ki memo greste po potu, pomislite in glejte, ali je kaka bolečina, kakor bolečina moja.“ Žal. pes. 1, 12.

Vvod.

„Skazoval se je povsod dobrotljivega,“ tako pravi naš katekizem o Jezusu Kristusu. Tudi današnje evangelije nas tega prepričuje. Ravno je bil Jezus v Jeruzalemu bolnika odzdravil, ki je bil že 38 let bolen. Potem je ljudi, ki so se nad tem čudežem čudili, lepo podučeval in se vernil iz Judeje v Galilejo. Pa tudi tukaj so ljudje za njim derli in tako ga nadlegovali, da se je sam z učenci podal na neko goro; utrudil se je bil in rad bi se malo oddehnil in počil. Ljudje so pa tudi na goro šli za njim in bilo jih je zbranih silo veliko. In tu pred njimi stori Jezus veliki čudež, od kterege nam današnje sveto evangelije pripoveduje. Malo ječmenovega kruha in dve ribi je tako čudovitno pomnožil, da jih je s tem nasitil veliko množico. Glejte! moram tu zaklicati, glejte, kako nas je Jezus ljubil. Iz ljubezni do nas je prišel iz svetih nebes na to solzno dolino, — se je ponižal, da je podoba bornega

hlapca na-se vzela, — je tri leta po deželi hodil, po nebeško lepo učil, raznovrstne čudeže delal, — res! ljubi moji, skazoval se je povsod dobrotljivega. Vse to nam živo priča, kako serčno nas je Jezus ljubil. Pa vendar kdor hoče Jezusovo ljubezen do nas poznati, ta naj se podá na goro Kalvarijo; sveti Frančišek Salezijan jo imenuje „goro ljubezni“; ta naj se vstopi na Golgoti pod drevo svetega križa, na katerem je križana večna ljubezen. Sv. Bernard pravi: „Kaj pomenjajo rane na Jezusovih rokah in nogah? To so rože ljubezni, ki so cvetele v naše zveličanje. Niso ga žreblji na križu deržali, ampak le sama ljubezen.“ Toraj vas danes spet peljem na hrib Golgota, vas v duhu postavim pred drevo svetega križa in pravim: „Človek! Jezus grozno terpi, — terpi tudi ti!“ Usmiljeni Jezus! odpri nam danes naše dušne oči, da vidimo in spoznamo, kaj in koliko si terpel ti; in daj nam milosti in pomoči, da se učimo od tebe terpeti kakor ti!

Razlaga.

1. Sveti Ljudevik Granaški je imel enkrat na veliki petek pridigovati. Začel je: „Terpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa“, dalje pa ni mogel govoriti. Te besede so ga bile tako prevzele, da je jel britko zdihovati in jokati. Hotel se je premagati in je spet začel: „Terpljenje našega . . .“ pa nove solze so ga polile in mu glas vzele, tako da le ene besede ni mogel iz ust spraviti. Pridiga je morala nehati, pa do serc poslušavcev so namesti besed govorile pridigarjeve solze. Tudi meni se je, verjemite mi, pri spisovanju današnje pridige storilo milo pri sercu in mi danes pri govorjenji moj slabi jezik zastaja, — vendar se hočem siliti, in vam terpljenje Jezusovo le prav kratko popisati, pa pri tem se malo dalje muditi, česa nas poterpežljivi Jezus uči.

Katekizem nas uči, da je Jezus veliko terpel na telesu in na duši: na telesu je terpel veliko rev in težav, veliko tepenja in ran; bičali so ga in kronali s ternjem. Na duši je Jezus terpel veliko britkost in žalost, — dalje še veliko zaničevanja, zasramovanja, preklinjanja, obrekovanja in drugih krivic.

Poglejmo ga Jezusa na oljskej gori, kako na tleh kleči, s rokami sklepa in prosi: „Oče! če je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene.“ Kervave kaplice mu znad čela padajo na zemljo. Vidil je tu Jezus grozno terpljenje in strahovitno smert, ki ga čaka, — vidil je vse grehe celega sveta, ktere je Oče nebeški na-nj naložil, — vidil je, da njegova kri za nektere zastonj poteče. — Poglejmo Jezusa, kako ga zagrabiyo, vežejo in peljejo, kakor najhujšega razbojnika in tolovaja; peljejo ga k Anu, kjer ga nek sirov hlapec v presveto obličje vdari; peljejo ga h Kajfu, kjer ga krive priče dolžijo in tožijo, in slednjič Kajfež k smerti obsodi, Peter pa tam na dvoru trikrat zataji. — Poglejmo ga Jezusa v ječi, kjer ga vojščaki

in beriči celo noč zasramujejo in zasmehujejo, v medočeje mu pljujejo in ga bijejo in počenjajo strašne reči. — Poglejmo ga Jezusa, kako ga v petek k Pilatu vlečejo, kako ga tam krivo tožijo in njegovo obsodbo in smert tirjajo; — kako ga Pilat dovoli bičati in s ternjem kronati, in kako ga oslepljeno ljudstvo tolovaju Barabu nazaj postavlja. — Poglejmo ga Jezusa, kako ga od Pilata peljejo k Herodu, kako ga Herodež zasramuje in se ž njim norca dela in kako ga cela derhal po mestnih ulicah vleče nazaj k Pilatu. — Poglejmo ga Jezusa, kako ga Pilat spet za nedolžnega spozna, pa vendar k smerti obsodi; kako mu zdaj težki križ naložijo na rame in ga na pol mertvega pripeljejo na morišče, na Golgoto. Poglejmo ga Jezusa, kako ga tu na križ pribijajo, kako križ na viš postavijo vsred dveh razbojnikov in kako Sin božji tu na sramotnem križu visi in umerje grozovitno sramotno smert: „O vi vsi, ki memo greste . . . „Vse to terpi Sin božji — Najsvetejši, vse po nedolžnem in vse tako poterpežljivo, da svojih ust ne odpre in še moli za svoje morivce. Človek! glej koliko in tako Jezus terpi:

2. terpi tudi ti! To sem vam že pravil, da je Jezus terpel nedolžno in prostovoljno za naše grehe: „Naše grehe je Bog na njega naložil“. Da moramo terpeti tudi mi, da nam je zemlja solzna dolina, to pride od izvirnega greha in od naših grehov. Jezus je pa za naše grehe le toliko terpel in toliko dolga plačal, česar mi nismo mogli storiti; kar pa moremo storiti sami, moramo tudi sami terpeti. Zatorej, človek! terpi tudi ti za svoje grehe; kako pa?

a) Da se kot grešnik pred Bogom ponižáš. Jezus sam je pravil, kateri grešnik se opraviči pred Bogom, v priliki od farizeja in colnarja nas je tega učil: Colnar, ki se je za grešnika spoznal in se ponižal, on je šel opravičen v svojo hišo, prevzetni farizej pa ne. Pa ravno to človeka hudo stane; duh prevzetnosti vsakega človeka bolj ali menj prešinja, vsak se le rad povišuje, vsak le rajši svoje dobre lastnosti in dobre dela vidi, svojih slabost in pregreh pa le rad spregleda. Zatoraj, o človek! spoznaj se grešnika, spominjaj se, kaj sv. pismo pravi: „da tudi pravični večkrat pade na dan, in da tisti, ki pravi, da nima greha, sam sebe goljufuje in da resnice ni v njem“. Spoznajmo, da smo grešniki, spoznajmo to posebno zdaj, ko bomo velikonočno spoved opravljali. Preiščimo vse kote svojega serca, ne zakrivajmo ničesar, kličimo s colnarjem: „O Bog bodi meni grešniku milostljiv.“ To nas bo morebiti bolelo, duh prevzetnosti se bode morebiti uperal, — pa ta bolečina, to terpljenje bode našej duši tečno zdravilo. Magdalena je bila od bogatih in zlahtnih starišev in je slovela po mestu. Pa kako se je ponižala zavoljo svojih grehov! Vpričo veliko gostov pade Jezusu k nogam in se britko razjoka, toliko solz pretoči, da je ž njimi Jezusove noge močila in jih brisala s svojimi lasmi! Gotovo je, tako se ponižati, visoko rojeno in slovečo Magdaleno močno bolelo, ona je terpela, pa tako terpljenje je bilo za njo

sreča in zveličanje. — Jezus terpi po nedolžnem toliko za tvoje grehe, človek! terpi tudi ti s tim:

b) da se svojih grehov skesaš. Priden otrok, ki je pa stariše razžalil, občuti hudo bolečino v svojem srcu; sovraži to, česar ni prav storil, in si terdno naprej jemlje, tega nikoli več ne storiti. Se ve da pri tem pridni otrok terpi, pa to terpljenje je neobhodno potrebno, je zdravo za njega. Ravno tako je tudi z nami grešniki. Brez prave grevenga ali kesa ni nobenega odpuščanja. Zgoditi se more, da človek brez sv. spovedi zadobi odpuščanje svojih grehov, če se namreč spovedati priložnosti nima, v svojej nesreči pa pravo popolnoma grevengo obudi; brez grevenga pa ni nobenega odpuščanja, grevenga nobena reč ne nadomesti. Zatorej je sveta Terezija nekemu pridigarju pisala to-le: „Oče! le prav pridigujte zoper take spovedi, ki se brez prave grevenga opravijo; zakaj hudič v nobeno mrežo toliko duš ne vlovi, kakor ravno v to!“ Kralj David je storil dva velika greha, pa obudoval je v svojem srcu tudi pravo grevengo: „Daritev pred Bogom je žalosten duh; zgrevanega in ponižnega serca, o Gospod! ne boš zaverigel“, tako je zdihoval zgrevani kralj David. Tudi mi moramo spoznati, kako smo strašno Boga razžalili, — studiti in sovražiti moramo vse svoje grehe in terdno obljubiti, da se jih bomo na vso moč ogibali in varovali, naj bi nam to še tako hudo in težko djalo. Gotovo da bo to za nas terpljenje, pa tako terpljenje nam bode sreča in zveličanje. — Jezus terpi toliko za grehe, o človek! terpi tudi ti s tim

c) da se svojih grehov prav spoveš. Kdor ima priložnost se spovedati, pa spoved zanemarja, za tega ni odpuščanja grehov. Sv. Jernonim uči, da je spoved druga deska, na kateri se moremo rešiti, kedar smo zgubili prvo desko, milosti svetega kersta. To tudi vsak sam lahko spozna in sprevidi. Odpuščanje grehov nam je le pridobil Jezus Kristus, pridobil ga je s tim, da je za naše grehe dal svojo kri in življenje in tako pri Bogu dolg poplačal za naše grehe. Jezus pa je sam jasno rekel, kako zamoremo njegovega odreščenja deležni postati in odpuščanje grehov zadobiti. On je izbral in postavil može, katerim je oblast dal, v njegovem imenu grehe odpuščati ali zaderževati. Tem možem se moramo spovedati, da vedó nam grehe odpustiti ali zaderžati. Pa ravno to je za grešnika težavno. Poklekiniti mora — bodi-si cesar ali papež — pred spovednika, na tanjko odkriti vse kote svojega serca, naznaniti vse svoje hude misli in želje, besede in djanja, vse svoje zanemarjanje in opuščanje. Tako se ponižati in obtožiti to človeka, ki je tako rad prevzet in povišan, močno boli, mu napravlja bolečin in terpljenja, — pa tako terpljenje je za njega zdravo in zveličavno! Na besede: „Oče! grešil sem zoper nebesa in zoper tebe“, zasliši od spovednika v Jezusovem imeau sladke besede: „Zaupaj moj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni“. Poglej, o

človek! še enkrat na Jezusa, koliko terpi nedolžno za naše grehe; terpi tudi ti še nekaj in to je:

d) da se resnično spokoriš. Spovedati se, človeku hudo dene, — pa to bi še storil, ali prav spokoriti se, to se marsikomu pretežavno dozdeva. Prava pokora še ni s tim dokončana, da to zvesto in pobožno opraviš, kar si pri spovedi dobil za pokoro. Grešnik mora tuje blago povrniti, grešne vezi raztergati, dano pohujšanje popraviti — to je težavno, to človeka boli. Grešnik mora sam sebe zatajevati, svoje meso mertviti, rad moliti, terdo se postiti, dobre zglede dajati, — to je težavno, in človeku hudo dene. Grešnik mora tudi svoje križe in težave v duhu pokore, voljno prenašati in Boga hvaliti, da ga tukaj na zemlji obiskuje, očiščuje in za svete nebesa pripravlja, — to je težavno, in človeka hudo stane. To se pravi resnično pokoro delati in terpeti za svoje grehe. Potrebno je to nam vsem; kajti grešniki smo vsi in nam vsem veljajo besede: „Ako se ne spokorite, poginili bote vsi.“

Sklep.

Sveti Peter, mučenec imenovan, je bil po krivičnem zatožen in po nedolžnem obsojen v težko ječo. Klečal je enkrat pred sv. martró in tožil: „Ah! moj Gospod in Odrešenik! kaj sem se zadolžil, da se mi tako terda godi?“ In veste, kaj mu je Jezus s križa odgovoril? „In jaz, Peter! kaj pa sem jaz storil, da so me na križ pribili?“ Ne zabimo tudi mi nikoli, koliko je Jezus terpel, po nedolžnem, za naše grehe! Terpimo tudi mi, kakor zaslužimo za naše grehe: Ponižajmo se in spoznajmo, da smo grešniki, — zgrevajmo svoje grehe iz celega serca, — spovejmo se pred božjim namestnikom ponižno in odkritoserčno, — in delajmo pravo pokoro! In ako nas to malo terpljenje hudo stane in močno boli, smisljajmo se tega, kar pravi prerok o Jezusu: „O vi vsi, ki memo greste po potu, pomislite in pogledjte, ali je kaka bolečina, kakor bolečina moja!“ Amen.

V. postna nedelja.

V. (Drevo na Golgoti kliče: Jesus te neskončno ljubi, — človek! ljubi ga tudi ti!)

„Veče ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo svoje življenje da za svoje prijatelje.“
Jan. 15, 13.

V v o d.

Danešnje sv. evangelije nam je priča, da je Jezus pravi živi Bog. Jezus danes dokazuje, da je najsvetejši: „Kdo zmed vas me bo greha prepričal“, je vprašal najhujše svoje sovražnike. Dalje pravi Jezus, da je večna resnica: „Ako vam resnico govorim, zakaj mi ne verujete?“ Tudi imenuje Boga svojega očeta: „Jaz čestim svojega Očeta . . . , in moj Oče je, kateri me česti, od ktereга vi pravite da je vaš Bog“. Ravno tako terdi, da more On dati večno življenje: „Ako kdo moje besedo dopolnuje, ne bo smerti videl vekomaj.“ Slednjič tudi očitno pové, da je večen: „Resnično vam povem, preden je bil Abraham, sem bil jaz.“ Glejte! le v malo versticah sv. evangelija toliko prič in dokazov, da Jezus je Sin božji, pravi živi Bog! In ta Sin božji zapusti svojo nebeško čest in veselje in pride na našo revno zemljo, v to solzno dolino: „Beseda je meso postala in med nami prebivala.“ Kaj ga je nagnilo, da je to storil? Poprašajte terde jaslice v Betlehemu, kjer je Jezus ko malo dete ležal, — poprašajte daljno deželo Egipt, kamur je moral Jezus že kot dete pobegniti, — poprašajte judovsko deželo, kjer je Jezus 33 let bival, učil, čudeže delal in se trudil, — poprašajte vse to in to vam bo povedalo, da je Jezus vse to storil iz ljubezni do nas. Pa še veliko več je Jezus storil iz ljubezni do nas. Že danes osem dni sem vas peljal na Golgoto, postavil pod drevo sv. križa, in klical: Glejte! koliko je Jezus terpel iz ljubezni do nas, in sem še pristavil: Človek! terpi tudi ti: „O vi vsi, ki memo greste po potu, pomislite in glejte, ali je kaka bolečina, kakor bolečina moja!“ Tudi danes vas spet peljem v duhu na Golgoto in pod drevesom sv. križa pravim: „Veče ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo svoje življenje da za svoje prijatelje“; — glej! Jezus te neskončno ljubi; človek! ljubi ga tudi ti! O križana ljubezen, o ljubezen močnejša ko smert, dotakni se s plamenom svoje neskončne ljubezni naših serc, da tvojo ljubezen, o Jezus! prav spoznamo, nikoli je ne zabimo in ti jo vedno povračujemo.

Razlaga.

1. Neverni ajdje so lep izgled dveh zvestih prijateljev imeli. Mladenča Damon in Fitija sta si bila zvesta do smerti. Fitija je bil grozovitnega kralja Dijonizija hudo razžalil in zavoljo tega k smerti obsojen. „Rad umerjem, reče Fitija kralju, le samo domu mi dovoli da grem, naj domače reči poravnam; svojega prijatelja Damona zastavim za poroka, da gotovo spet pridem. Ako pa mene ne bo, umori njega.“ Dijonizi odgovori: „Ne verjamen, da bi se kak prijatelj za te dal križati; pripelji ga in potem te pustim iti“; pa zaterdim ti, ako v treh dneh tebe ne bo, umerje tvoj prijatelj za te.“ Damon in Fitija se objameta in poljubita, — Damon gre v ječo, Fitija na svoj dom. Pride tretji dan, — ali Fitija le ni videti. Ura doteče in Damona peljejo k smerti; — vse se mu posmehuje, da za prijatelja da življenje. Že Damona na križ devajo, ga povzdignejo in ga ravno hočejo umoriti, kar začne Fitija od delječ vpiti: „Mene, mene križajte in umorite, izpustite mojega prijatelja Damona.“ Fitija prisopiha, svojega prijatelja objame in poljubi, — vse stermi in veselja joka. Tudi grozovitnega Dijonizija tolika zvestoba sega globoko v serce in ves ginjen pravi: „Živita oba dva še dolgo; pa še mene vzemita tretjega v svoje prijateljstvo“. Alite, to je res velika ljubezen dveh prijateljev!

a) Pa še večja in lepša je Jezusova ljubezen do nas: On se ni le samo ponudil za poroka, on je zares na križu umerl, in ne za kakega prijatelja, ampak za nas grešnike, njegove sovražnike. „V tem je ljubezen, piše sv. Janez, ne kakor da bi bili mi Boga ljubili, temuč da nas je on pred ljubil in da je poslal svojega Sina v spravo za naše grehe;“ — „veče ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo svoje življenje da za svoje prijatelje,“ — Jezus pa je svoje življenje dal za nas grešnike, svoje sovražnike! — Jezus pa je svoje življenje dal ne samo v smert, timveč:

b) v sramotno smert. Križanje je že samo na sebi naj-sramotnejša smert. Le najhujše razbojnike so križali: hudodelne sužnje, tolovaje, skrivne morilce in puntarje; zatorej se že v Mojzesovih bukvah „tisti, ki na lesu visi, imenuje preklet človek“. Pri Jezusovem križanju pa so nektere okoliščine, ki Jezusovo smert delajo še posebno sramotno. Jezus je bil križan ob velikočnem prazniku, ob katerem so v Jeruzalem prišli iz vseh koncev sveta; Jezus je bil križan vsred dveh razbojnikov, kakor da bi bil njih poglavar; njegovo ime je bilo na križ pribito v hebrejskem, latinskem in germškem jeziku; in še na križu je bil Jezus grozno zasramovan ne samo od okoli križa stoječe derhali, ampak tudi od levega razbojnika na križu: „Vidili smo ga zaničevanega in najzadnjega med ljudmi“, in po kralju Davidu toži Jezus: „Zavoljo tebe prenašam zasmehovanje; sramota pokriva moje obličje“. Jezus pa je svoje življenje tudi dal:

c) v grozovitno smert. Že ajdovski govornik Ciceron je izrekel, da je križanje tako strašna in grozovitna smert, da bi izpred oči človeštva zginiti morala. Le povzdignite svoje oči in pogledajte na sv. križ, kakšen da je Jezus. Ena rana je od pete do glave, njegove roke so razpete in z žreblji prebodene, — njegove noge so na les pribite, — njegova glava je z bodečim ternjem kronana, — solnce pripeka in znotranja vročina ga peče, da iz globočine svojega serca izdihne: „Moj Bog, moj Bog; zakaj si me zapustil?“ Grenka je vsaka smert, — pa tako strašne in grozovitne smerti še ni umerl nobeden, kakor Jezus Kristus: „O vi vsi, ki mimo greste, pogledajte, ali je ktera bolečina taka, kakor je moja!“ Ljubi moji! Jezus sam Sin Božji je umerl, umerl je sramotno, umerl sramotno in grozovitno, — vse to iz ljubezni do nas! Ali moremo mar merzli ostati, ali mar ne bomo Njemu vračali take ljubezni? Ljubezen se pa ne da drugači vračati, kakor spet z ljubeznijo.

2. Zatorej ljubimo Jezusa tudi mi! Res to so lepe besede; pa naj bi bile tudi zlate, vendar so le besede in pri Bogu same besede in obljuje le malo veljajo; ljubezen do Jezusa moramo v djanju kazati; pa kako? S tim prvič:

a) da se svojih grehov znebimo. Jezus Najsvetejši greh studi in sovraži, zavoljo greha je strašno terpel in sramotno umerl, zatorej je perva potreba, da se grehov znebimo in očistimo. Na Laškem je bil razbojnik k smerti obsojen, da bo ob glavo djan. Duhovnik ga k smerti pripravlja, da svoje hudobije spozná, jih objoka, se jih spove in voljno sprejme svojo obsodbo kakor zaslužno kazen. Drugo jutro ga duhovnik spet obiše, in ga najde vsred ječe na tleh ležati, sveto martro v rokah deržati, toliko milo jokati in zdihovati, da so bile tla solz mokre. Duhovnik misli, da se smerti preveč boji in ga začne tolažiti, naj premisli, da mu je bolje z Bogom umreti, kakor še dalej Boga žaliti in lahko neprevidene smerti iti v večnost. „Oh moj oče! razbojnik odgovori, ne jokam zavoljo tega, da moram umreti; smert sem zaslužil in jo hočem voljno terpeti; ali da sem svojega križanega Zveličarja 40 let klel, zaničeval in toliko žalil, in zdaj, ko me svet zaverže, mene moj Jezus sprejme, — za to se moram jokati.“ Oh, kdo izmed nas bi se tudi ne razjokal, ako prav premislimo, kolikokrat in kako težko smo svojega Jezusa žalili in vendar nas ne zaverže, nam hoče grehe odpustiti. Spet nas kliče sv. mati katoliška cerkev, naj velikonočno spoved lepo in vredno opravimo. Da bi ga ne bilo med nami nobenega, ki bi te svete dolžnosti katoliškega kristijana zanemarjal! Stopimo vsi v spovednico, obtožimo se zgrevano in odkritoserčno svojih grehov, — in usmiljeni Jezus nam bo vse grehe odpustil, mi se bomo vseh grehov znebili in očistili, in to bo prvo znamenje naše ljubezni do Jezusa. — Pokažimo dalje svojo ljubezen do Jezusa s tim:

b) da se ž njim združim o. Oče je svojega zgubljenega sina dokaj prijazno in ljubeznjivo sprejel! Šel mu je naproti, objel in poljubil ga, dal mu novo obleko, nataknil mu drag perstan in napravil bogato večerjo. Vse to stori tudi Jezus grešniku, ki se k njemu nazaj verne, — pa še veliko več: Jezus se hoče z grešnikom združiti! „Kdor je moje meso in pije moje kri, ostane v meni in jaz v njem. Kakor je mene poslal živi Oče, in jaz živim zavoljo Očeta, tako bo tudi tisti, které mene je, živel zavoljo mene“. Pri svetem obhajilu Kristus ne pride v nas prebivat tako, kakor pride gost prebivat v kako hišo, temveč se sklene in zedini z nami tako natanjčno, da, tako rekoč, ž njim eno postanemo. Po vrednem obhajilu moremo reči za svetim aposteljuom Pavlom: „Živim, toda ne jaz; živi pa v meni Kristus“. Tako se naša duša tudi najmanjših madežev očisti in postane prelepa čista nevesta sv. Duha; tako se hudo poželjenje in nagnenje v našem sercu zmanjša, dobra volja in moč, zvesto spolnovati božje zapovedi na vse strani, se pa oživi in vterdi, tako zadobimo zastavo večnega življenja, zastavo, da pojde naša duša v sv. nebesa, in bode tudi naše truplo vstalo in živelo vekomaj, kakor duša in truplo Jezusa Kristusa. Zatoraj srečen, trikrat srečen vsak kristijan, ki zdaj o velikonočnem času lepo opravi svojo sveto spoved in vredno stopi k mizi božjej! On se združi z Jezusom, kaže svojo hvaležnost in ljubezen svojemu Odrešeniku in sprejme od njega velikih milost in dobrot: „Pridite k meni vsi, ki terpite in ste obloženi, in vas bom poživil, kliče Jezus v svetem tabernakelju.

Pa vendar to še ni prava in popolnoma ljubezen do Jezusa Kristusa, da se grehov znebimo, da se z Jezusom združimo, temveč treba je:

c) da mu zvesti ostanemo. Tako ljubezen do Jezusa je imel sveti Pavel, ki je pisal: „Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Svest sem si, da ne smert ne življenje, ne angelji ne poglavarstva, ne kaka druga stvar nas ne bo ločila od ljubezni božje, ki je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.“ Čujte, kako zvest je bil sveti Pavel svojemu Jezusu! „Bil sem v mnogih nadlogah, tako piše sam, bil sem večkrat v ječah, v ranah črez mero, velikrat v smertnih nevarnostih. Od judov sem jih petkrat po štiri-deset eno manj prejel. Trikrat sem bil s šibami tepen, enkrat kamnjan, trikrat se je z menoj barka razbila, noč in dan sem bil v globočini morja; velikrat na potih, v nevarnostih na vodah, v nevarnostih med razbojniki, v nevarnostih med rojaki, v nevarnostih med neverniki, v nevarnostih na samoti, v nevarnosti na morji, v nevarnostih med lažnjivimi brati; v trudu in terpljenji, v mnogem čujanju, v lakoti in žeji, v pogostnih postih, v mrazu in nagoti.“ Vse to je preterpel sv. Pavel, — pa vse to ga ni ločilo od ljubezni do Jezusa in slednjič je svojo glavo in življenje dal za Jezusa! Koliko jih bo tudi zdaj ta velikonočni čas stopilo k božjej mizi in

obljubilo Jezusu svojo ljubezen in reklo: „Oh Jezus! tebe ljubim, tebi živim in umerjem, tvoj sem živ in mertev“. Prav in lepo je tako, pa Bog hotel! da bi vsi ti ostali mož beseda, zvesti svojemu Jezusu! Zatoraj — pride kaka skušnjava in te vabi, prelomiti to ali uno zapoved božjo, storiti ta ali uni greh in tako žaliti Jezusa: — oh spominjaj se svoje obljube, ne žali svojega ljubljenca, varuj se greha! Pride kaka nadloga in pritiska ta ali uni križ, postavim: težavno delo, bolezen, preganjanje, uboštvo, krivica itd. . . . oh! spominjaj se svoje obljube, in poslušaj, kaj pravi tvoj Gospod: „Učenec ni več kakor mojster!“ Moraš zavoljo Jezusa, njegove sv. vere ali cerkve kaj terdega slišati, zasmehovanje ali preganjanje prenašati, — oh! spominjaj se obljube in ostani zvest svojemu Gospodu: „Kdor me je spoznavljal pred ljudmi, tega bom spoznal tudi jaz pred svojim Očetom.“ Po svetem obhajilu, ja! nikoli ne zabimo, kar Jezus pravi: „Kdor moje zapovedi ima in jih spolnuje, tisti je, ki mene ljubi“, in: „Kdor stanoviten in zvest ostane do konca, ta bo zveličan!“

Sklep.

Preljubi kristijani! Poglejte drevo sv. križa, — tako nas je Jezus ljubil: „Veče ljubezni nihče . . .“ Milijonov je kristijanov, ki so iz ljubezni do Jezusa dali tudi svoje življenje. Od nas tega pa Jezus ne tirja, le samo to hoče, da se iz ljubezni do njega greha znebimo v ponižnej in odkritoserčnej spovedi, — da se z Jezusom združimo v vrednem, presv. obhajilu, — in da mu zanaprej zvesti ostanemo, da se greha varujemo, svoje križe in težave voljno prenašamo in dobre dela v Jezusovem imenu doprinašamo. In to našo ljubezen hoče nam Jezus s tem poplačati, da nas bo vzal enkrat v svoje kraljestvo, v sveta nebesa. Zatoraj, presladki Jezus, ki si nas ljubil do smerti, do smerti na križu, ponižno te prosimo, vžgi naše serca goreče ljubezni do tebe in daj nam milostljivo, da bomo tvoji v življenji in smerti, živi in mertvi! Amen.

Cvetna nedelja ali veliki petek.

VI. (Drevo na Golgoti kliče: Jezus se daruje zate, — človek! daruj njemu tudi ti!)

„Kristus je bil enkrat darovan, da bi mnogih grehe odvel.“ Hebr. 9, 28.

Vvod.

Večkrat so judje volje bili, Jezusa za kralja postaviti. Pet ječmenovih kruhov in dve ribi je Jezus tako čudno pomnožil, da

je veliko veliko ljudi ž njimi nasitel. Ko so toraj ljudje ta čudež vidili, rekli so: On je resnično prerok, kateri ima na svet priti. Potem so ga hotli po sili kralja storiti, on pa je zbežal na goro. Ko pa je Jezus poslednjokrat šel na velikonočne praznike v Jeruzalem, peljali so ga veselo in slovesno v mesto. Pripeljali so oslico in žrebe, so položili svoje oblačila na nju in Jezusa gori posadili. Silno veliko ljudi pa je razgrinjalo svoje oblačila po cesti, — drugi so pa veje sekali z dreves in stlali na pot. Truma ljudi, ki so spredej in zadej šli, je upila: „Hosana Sinu Davidovemu! Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem!“ Tako je judovsko ljudstvo Jezusa počastilo in proslavljalo, — kot kralja ga je v mesto peljalo! — Pa mine le nekaj dni, — in ravno to ljudstvo, ki je vpilo: „Hosana, hvaljen bodi! — je klicalo: Križaj ga, križaj ga!“ Ravno to ljudstvo, ki ga je čestilo kot kralja in sina Davidovega, — ga je klelo in obsodilo kot razbojnika in puntarja! Le stopimo spet v duhu na Golgoti, vstopimo se pod drevesom strašnega križa in pogledimo: Ravno tisti, ki so ga nekaj dni čestili kot kralja, visi in umira na sramotnem lesu, visi in umira ves ranjen in kervav, vsred dveh razbojnikov in tolovajev, kakor da bi bil njih poglavar! Čemu vse to? Vstopimo se danes poslednjokrat okoli drevesa na Golgoti in poslušajmo, kaj nam pravi? Drevo nam kliče: „Jezus se daruje za tebe; človek! daruj njemu tudi ti!“ — O jagnje božje, ki si bilo za nas darovano, ki si bilo zaklano, da mi živimo; oh razsveti nas, da spoznamo, kako si ti, o Jezus s to svojo daritevjo nebeškega Očeta pomiril; oh pomagaj nam, da se tudi mi tebi darujemo z dušo in telesom, z vsem, kar imamo; oh jagnje božje usmili se nas!

Razlaga.

1. Greh je strašna hudoba in grozna gerdoba: grešnik razžali svojega Boga in se punta proti njemu. Zatorej je tudi Bog rekel Adamu in Evi: „Ako bota od tega drevesa jedla — ako bota grešila, — umerla bota“, in na drugem mestu pravi Bog: „Greha plačilo je smert“. Tudi naša človeška pamet nas ravno tega uči: ona pravi, da vsak greh zasluži kaznovan biti. Ravno to so spoznali tudi ajdje in so za svoje grehe darovali svoje najdražše reči, svojo najlepšo živino, ja! svoje najljubše otročiče. Pa kaj! kar je kaplica vode proti morju, klančič proti veliki gori, to, da! še veliko manj je človek proti Bogu. Berač ne more veliko milijonov dolga poplačati, in človek, revna umerljiva stvarica, ne more greha pri Bogu zbrisati in dolga pri Bogu plačati. Neskončni dolg pri neskončnem Bogu more le edini sam neskončni Bog poplačati. In to je storil Jezus Kristus, pravi živi Bog: Jezus se je na križu nebeškemu Očetu za nas daroval. Pogledjte Sina božjega, kako se da vjeti in zvezati, kako se da to žiti in soditi, kako se da zmirjati in preklinjati,

kako se da bičati in s ternjem kronati, kako se da k smerti ob-
soditi in na križ pribiti! Poglejte, kako na križu visi, terpi, umira
in umerje! Zaklano je jagnje, katero grehe sveta odjemlje, oprav-
ljena je daritev na križu: Toraj govori sv. Peter: „Jezus je zbrisal,
kar je bilo zoper nas, rokopis postave, ki je bil nam nasproten in
ga je vzel iz srede in pribil ga na križ“.

Jezusova smert na križu je prava, resnična daritev, ker naj-
demo na njej vse reči, ki jih je k daritvi treba. V daritvi se
mora zunanja, vidna reč darovati; na križu se je Jezusovo telo
darovalo; to telo je bilo umorjeno in kri je bila prelita. Zunanja,
vidna reč se mora Bogu v dar opraviti; tudi na križu je Jezus
svoje telo in svojo kri daroval nebeškemu Očetu. V daritvi mora
duhovnik dar opraviti; na križu je Jezus Kristus svojo telo in
svojo kri daroval. Jezus Kristus pa je od svojega Očeta od ve-
koma veliki mašnik izvoljen, kakor že kralj David od Mesija piše:
„Ti si mašnik vekoma po redu Melhizedekovem.“ in sveti Pavel
pravi: Kristus se ni sam poveličal, da je bil veliki mašnik, ampak
Bog Oče, kateri mu je rekel: Moj Sin si ti, jaz sem te danes rodil“.
Kakor tudi na drugem mestu reče: „Ti si mašnik vekoma po redu
Melhizedekovem.“ — Slednjič se mora v daritvi Bogu darovana reč
pokončati ali spremeniti; na križu se je tudi Jezus Kristus pokončal,
ker je bil umorjen.

Tako ljubi kristijani! se je Jezus Kristus za nas daroval na
križu, in je s to svojo kervavo daritvijo poplačal naš dolg pri
Bogu, nas je odrešil iz hudičeve oblasti, odkupil od pekla in nam
spet nebesa odperl, nam je zadobil vse potrebne dušne in telesne
dobrote, je namesti nas Boga za vse dodeljene dobrote zahvalil in
mu vso mogočo čast skazal, katero smo mu bili dolžni skazovati.
Zatoraj piše sv. Pavel: „En srednik je med Bogom in ljudmi, člo-
vek Jezus Kristus“. Tako nam toraj drevo na Golgoti kliče: „Jezus
se je daroval za tebe“; nam pa še tudi pristavlja:

2. Človek! daruj njemu tudi!“

Pa kaj hočemo revne sirote Jezusu darovati, da tako vsaj
enmalo mu vračamo njegovo neskončno ljubezen, iz ktere se je
daroval v grovitno smert na križu? Darovati mu hočemo:

a) svoje serce. Friderik Bajrajtski je s svojim demantom,
ki ga je nosil v perstanu na roci, v okno narisal besede: „Hiti in
reši svojo dušo!“ Tudi mi naj zapišemo v svoje serce: „Tvoje
serce sliši Bogu, za sebe je stvaril našo dušo, in dal svojega Sina
v smert, da tvoja duša večno živi.“ Zatoraj Bog že v starej zavezi
kliče: „Sin, daj mi svoje serce!“ Ti, kerščanska duša! ki zvesto
svoje dolžnosti spolnuješ, rada svoje molitve opravljaš in pridno v
cerkev dohajaš, — ki svojo butaro voljno prenašaš in se skerbno
greha varuješ, — oh srečna si, tvoje serce je lepo in čisto pa zlat
oltarček, v katerem Jezus prebiva; tvoje serce je Jezusu Najsvetej-
šemu prijeten in dopadljiv dar. Le glej in skerbi, da svoje serce

čisto in sveto ohraniš! Kaj pa je ž njimi, ki so grešili in svoje serce z grehi omazali, — njih serce Jezusu Najsvetejšemu, ki je zavoljo greha tolikò terpel in se daroval v smert, njih serce Jezusu ne more dopasti! Kaj jim je storiti, — morebiti naj obupajo? Oh, le tega nikar! Že kralj David je pel: „Potertega in ponižanega serca Bog ne bo zaverigel“, in čujte, kaj piše visokoučeni sv. Jeronim. Zapustil je slavni mož Rim in se podal v Betlehem. Blizo sv. jasic je brumni mož rojstvo Jezusovo premišljeval in djal: „Kolikokrat ta sv. kraj pregledujem, dozdeva se mi, kakor bi malo dete Jezusa v jasicah gledal in moje serce se začne ž njim pogovarjati. Ako mu rečem: „Kako se treseš, kako terdo ležiš v svojih jasicah za zveličanje moje! dozdeva se mi, kakor bi odgovor zaslišal: „Jeronim! Le prepevaj z angelji: Slava Bogu na višavah in mir na zemlji ljudem, ki so prave volje. Naj ti bo ljubo, da se toliko ponižam; bolj ponižati se pa še hočem na Oljski gori in pa na križu.“ Še dalej govorim in pravim: „Moram tebi vendar kaj dati. Svoje premoženje tebi dam in vse, kar imam“. Zdaj mi Jezus spet odgovori: „Kaj bi meni dajal Jeronim, ali nista moja nebo in zemlja? Tvojega kaj ne potrebujem; le siromakom dajaj, vse kar imaš, in zarajlati hočem, kakor bi se bilo meni zgodilo“. Še dalej rečem: Rad tudi to storim, pa vendar tebi kaj dati želim v ljubezni hvaležni spomin, drugače si pomagati ne morem. Na to mi Jezus spet odgovori: „Ker ti toliko rad daruješ, hočem ti povedati, kaj da meni daš: Daj meni svoje grehe, svojo slabo vest in svoje poglobljenje“. Na to odgovorim: „H čemu pa tebi bo to?“ In kakor vesel nebešk glas zdaj slišim reči: „Tvoje grehe in hudobije hočem na svoje rame zadeti in po besedah Izajija preroka tvoje grehe nositi.“ Na to se začnem milo jokati in ne morem zadnjič svojemu Zveličarju drugega reči, kakor le te besede: „Preljubi Jezus! kako si moje serce ganil! Mislil sem, da hočeš kaj dobrega od mene, ti pa le hočeš, naj tebi to, kar je na meni slabega in gerdega, dam, kar sovražim, česar se tako rad znebim, kakor živim. Oj tak: Vzemi, kar je mojega, — daj mi, kar je tvojega!“ Te besede je sivi starček vedno ponavljal in je veselo v svoji sivi starosti umerl. — Zatoraj vsi, ki smo grešili, ne obupajmo, — darujmo Jezusu svoje grehe; v zakramentu svete pokore hoče jih od nas vzeti, hoče naše serce očistiti, da postane Bogu prijeten in dopadljiv dar. Pa zanaprej se greha zvesto varujmo, da svojega serca spet ne ogerdimo in pred Jezusom ne ognjusimo. — Darujmo Jezusu dalej:

b) svoje dobre dela. Gotovo smo pri velikonočnej spovedi vsi obljubili in sklenili, ne samo greha se varovati, temveč tudi dobre dela doprinašati. Saj vsi poznate najiminentnejše dobre dela; so: moliti, ubogajme dajati in se postiti. Delajmo vse to, pa iz dobrega namena, iz ljubezni do Jezusa, darujmo njemu naše dobre dela! Nek puščavnik, ki je že 40 let v samoti ostro živel, je željo

imel, človeka viditi, od kterega bi se mogel še kaj naučiti. Tedaj se mu v sanjah angelj prikaže in ga pelje v mesto k nekej dekli. Angelj jej zaukaže, naj puščavniku pripoveduje, kaj celi dan počenja in dela. Dekla začne praviti: „Ko zjutraj vstanem, prosim Boga, da me ta dan greha varuje in mi pri mojih opraviilih na strani stoji. Ko se oblačim, spominjam se oblačila, kterega so Jezusu oblekli in ga zasramovali. Ko hišo pometam, premišlujem, da so Jezusa v ječo in po tleh vlačili. Ko ogenj narejam, prosim Boga naj v mojem sercu vname ogenj kerščanske ljubezni. Ko piskre okoli ognja postavljam, vidim v duhu, kako judje in Peter okoli ognja stojijo in Peter Jezusa zataji. Ko derva nosim, gledam Jezusa, ki je težki križ nosil. Ko vode prilijam, spominjam se vode, ki je pritekla iz Jezusovega serca, ko je bilo za mene prebodeno. Ko jedi na mizo nosim, spominjam se presvetega Rešnjega Telesa, ki ga je Jezus pri poslednji večerji postavil. Ko pijem, mislim na žolc in jesih, kterega so Jezusu na križu podali. Ko posodje omivam, zdihujem Bogu, naj me grehov očisti. Ko se zvečer slačim, pride mi na misel, da so Jezusu oblačila raz telesa vlačili. Ko se v postelj vležem, spominjam se na Jezusa, ki je moral na terdem križu ležati. Ko v postelji ležim, dozdeva se mi, da ležim v grobu in se poprašujem: Kje bo tedaj moja uboga duša.“ Puščavnik je moral obstati, da se od te borne dekile more veliko lepega učiti. Učimo se od nje tudi mi in doprinašajmo svoje dobre dela iz ljubezni do Jezusa, — potem bode vse naše djanje in nehanje Bogu prijeten in dopadljiv dar! — Slednjič darujmo Jezusu

c) vse svoje terpljenje. Res težka butara sloni na ramah Adamovih otrok od zibelje do groba. Pa kaj je vse to terpljenje proti temu, kar je terpel nedolžni Jezus za nas. Terpimo torej iz ljubezni do Jezusa v duhu pokore za naše grehe, darujmo svoje terpljenje Jezusu! Svetega škofa Polikarpa so neverniki vjeli in ravno na Kerstnico v mesto Smirno prignali. Tu ga deželni poglavar nagovarja, naj kerščansko vero zataji in Jezusa preklinja; če to stori, potem ga izpusti. Škof pa mu te-le besede odgovori: „Že 86 let Jezusu služim, in še nikdar mi ni kaj žaloga storil; kako bi jaz svojega kralja in Zveličarja klet? Kako se prederneš, mene kaj takega siliti, ali ne veš, da sem kristijan?“ „Jaz imam zverino, reče poglavar; zverini te bom vergel, če si ne premisliš.“ „Naj le pride, pravi Polikarp, jaz si nimam kaj premisliti in se rad iz tega hudobnega sveta preselim v deželo vsega dobrega.“ „Ako ti ni zverina zadosti, imam ogenj, ako se ne spreberneš“, zareži poglavar. „Ti žugaš z ognjem, ki v enej uri ugasne, za ogenj pa ne veš, ki hudodelce čaka in nikoli ugasnil ne bo.“ Zdaj ga peljejo na veliko germado. Polikarp pa na germadi stojé povzdigne k nebesom svoje oči in moli na ves glas: „Gospod, vsegamogočni Bog, Oče tvojega ljubega Sina Jezusa Kristusa, po kterem smo tebe spoznali, hvalim te za dan in to uro, v kateri si me

vrednega storil med tvojimi učenci piti iz kelha Kristusovega. Naj bom tebi danes prijeten dar, kakor si meni odločil. Čestim in hvalim te z Jezusom Kristusom, večnim mašnikom, tvojim ljubim Sinom, s katerim bodi tebi in svetemu Duhu čest in slava zdaj in vekomaj. Amen!“ Germada se vžgá, pa ogenj mu nič žalega ne stori, zatoorej ga rabelj z mečem prebode. Tako so terpeli svetniki, ne pa grešniki, kakoršni smo mi; mi se le radi hudujemo, tožimo in mermramo. Naj zanaprej ne bo več taka; pri spovedi smo se grehov obtožili, se grehov očistili in obljubili delati pravo resnično pokoro; k pokori pa spada tudi to, da svoje terpljenje voljno v duhu pokore prenašamo. Darujmo torej svoje terpljenje Jezusu in kličimo s sv. Avguštinom: „O Bog! tukaj žgi, tukaj reži, — tam v večnosti pa prizanesi!“

Sklep.

Ljubi bratje in sestre! Stali smo letošnji sveti postni čas večkrat na Golgoti, premišljevali drevo svetega križa in poslušali, kaj nam to drevo govori. Preden od tega drevesa slovo vzamemo, hočemo še enkrat kratko ponoviti, kar nam je to drevo reklo. Drevo je toraj klicalo: Grešniki smo, — bodimo toraj ponižni; — Bog je ostro pravičen, bojmo se ga; — Bog je neskončno usmiljen, zaupajmo na-nj; — Jezus grozno terpi, terpimo tudi mi; — Jezus nas neskončno ljubi, ljubimo ga tudi mi; — Jezus se daruje za nas, darujmo njemu tudi mi! Te nauke si hočemo globoko v serce zapisati in jih nikoli ne pozabiti. Oh usmiljeni Jezus, razsvetluj in poterduj nas, da te svete obljube nikoli ne zabimo, nikoli ne prelomimo! Oh Jezus, ki si z drevesom sv. križa vesoljni svet odrešil, molimo in hvalimo te; ti si za nas živel in umeril, tebi hočemo tudi mi živeti in umreti, — o Jezus! tvoji smo živi in mertvi! Amen.

Pridige o stvarih božjih.

Pridiga za velikonoč.

(Jezus je od smerti vstal — vstali bomo tudi mi.)

„In prvi dan po saboti so prišle žene celó zgodaj k grobu, ko je solnce izhajalo.“
Mark. 16, 2.

Vvod.

Po vsem kerščanskem svetu je danes veliko veselje; povsod se prepeva vesela „Aleluja — Kristus je od smert vstal — Aleluja!“

Priče, da je Jezus od smerti vstal, so nam svete žene, sveta Magdalena, ssv. aposteljna Peter in Janez, dva učenca, ki sta v Emavs šla, vsi ssv. aposteljni in učenci Jezusovi, ki so svojega Gospoda večkrat vidili in za to resnico, da je Jezus res od smerti vstal, dali svojo kri in življenje. Priče so nam stražarji, ki so pri grobi Jezusovem na straži stali in farizejem in pismarjem naznanili, da je Jezus res od smerti vstal. Priče so nam farizeji in pismarji sami, ki aposteljnem, kedar so od Jezusovega vstajenja pridigovali, nikoli niso očitali, da to ni res in da se lažejo, temveč so jim le prepovedovali, o tej reči kaj govoriti. Jezus je torej res od smerti vstal Aleluja!

Ustali pa bomo enkrat tudi mi. To je Bog učil že v starej zavezi, in Jezus je večkrat zaterdoval, da pride ura, ki bojo vsi, ki po grobih spijo, zaslišali glas Sinu človekovega in vsi pojdejo iz grobov. To so tudi učili ssv. aposteljni, to uči naša sveta katoliška cerkev in mi vsakdan žebriamo: „Verujem vstajenja života“. In tudi že naša pamet tirja, da mora naše meso spet vstati, da od pravičnega Boga tudi ono sprejme, kar si je zaslužilo, dobro ali hudo, veselje ali terpljenje. Ta prelepi in preimenitni nauk bi vam mogel bolj na široko in obsirno dokazovati; pa tega danes ne storim; ne bom iz besed Jezusovih dokazoval, da bomo tudi mi od smerti vstali, temveč le iz Jezusovih dejanj, iz tega, kar je Jezus storil, kar se je godilo pri njegovem vstajenju, iz tega vam hočem dokazati, da bomo od smerti vstali. Premišljevali bomo torej te-le reči:

1. Jezus je od smerti vstal z godej, ko je solnce izhajalo;
2. Jezus je od smerti vstal v prijetni vigradi, in
3. Jezus je od smerti vstal na lepem vertu. Poslušajte!

Razlaga.

Sv. papež Gregor pravi: „Jezus nas včasih uči z besedo, včasih pa z dejanjem“. Taka je, ljubi moji! tudi z Jezusovim vstajenjem. Kdaj in kjer je Jezus od smerti vstal, tudi čas in kraj nas učita in prepričata, da bomo vstali tudi mi.

1. Jezus je vstal z godej, ko je solnce izhajalo. Žene, ki so prišle k grobu, ko je solnce izhajalo, so našle grob že prazen; čudež se je bil že zgodil, Jezus je bil že šel iz groba, nevidna moč je odvalila kamen, Gospodovega trupla ni bilo več v grobu; bil je pa tam angelj božji v podobi mladenča, v belo oblečen, ki govori ženam tako-le: „Kaj iščete živega med mertvimi? Jezus, ki je bil križan, je vstal in ni ga več tukaj.“ Z jutranjo

zarjo tega velikega dneva je tudi križanemu Jezusu napočil veliki dan novega življenja; minula je noč smrti in groba, in napočil je dan, ktereга solnce Njemu večno ne zajde več.

Kerščanski bratje in sestre! to velikonočno jutro je tudi nam podoba in zastava tistega velikega jutra, ktereга bomo dočakali vsi, tistega jutra, pravim, ko bojo vsi, ki spijo v grobih, zaslišali glas Sinú božjega in prišli iz svojih grobov, — tistega jutra, ko bo Jezus, ki je iz lastne moči šel iz groba, nas vse obudil k novemu življenju.

Vsako jutro nas spominja te resnice. Ko se zvečer zmračí in noč stori, ne bojimo se, da bi ostala noč; ker vemo, da bo temota zopet prešla, in prišlo novo jutro, da bo solnce, ki je zvečer zatonilo, zjutrej se spet na nebu prikazalo, in spet nam svetilo in nas gredo. Brez skerbi se vležemo zvečer, ker upamo, da bomo se drugo jutro prebudili k novemu življenju. Enako je s smertjo in nočjo v grobu. Tudi ta noč ne bo terpela večno; tudi za njo bo napočilo novo jutro, nastopil nov den, čegar solnce ne bo več zahajalo. Prebudili se bodo vsi, ki počivajo v smertni noči, vstali bodo iz svojih počivališč in pravični bodo živeli v večni luči, vživali nepopisljivo zveličanje. Povej kristijan! ali je še ktera kerščanska resnica tolažljivejša, kot je ta? Kedar pride večer življenja in se stori noč, vleže se pravični v božjem imenu, k počitku; vzeme pa seboj sladko upanje, da bo ta noč minula in bo napočilo veličastno jutro, ktero ga bo zbudilo k večnemu življenju. Vsako jutro nas spominja te resnice — velikonočno jutro pa nam je priča in zastava, da se bo tako zgodilo.

2. Jezus je vstal v prijetni vigredi. Lepo spomladansko jutro je bilo, ko je Gospod šel živ iz groba. Veličastno se je vzdignilo solnce na nebu in je obudilo natoro iz spanja k novemu življenju; naj bi tudi natora počastila in proslavila vstajenje svojega stvarnika. Vsaka spomlad je nov spomin in nova priča našega vstajenja? V jeseni umerje natora; listje obleti z drevja, zeli in trave se posušijo in sklonijo k zemlji; pride potem sneg in pokrije zemljo kakor z merlakom. Človek, ki tega še ni videl, bi lahko mislil, da bo tako ostalo za vselej. Mi pa se tega ne bojimo, zato ker vemo, da za zimo nastopi spomlad, ki vzame sneženo odejo raz zemljo, pokliče zeli in trave iz nje in obleče drevje in polje z zelenim listjem in žitom. Enako je s človeškim truplom. Kedar umerje, zdi se nam, da je umerlo za vselej; pa vera nas spominja besed večne resnice: „Pomerti niso umerli; oni le spijo, in vsi bodo zopet vstali“.

„Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor veruje v mene, živel bo, da-siravno je umerl; in vsak, kdor živi in v mene veruje, ne bo umerl na večne čase.“ Ravno tisti, ki oživlja natoro vsako spomlad k novemu življenju, ki daje milijonom rastlin, zelji in trav rast, ravno tisti ima tudi moč, v grobove vdihniti novo življenje, in

trupla, ki so sicer strohnele, pa končane niso, obuditi k novemu življenju. Njegova vsegamogočna beseda bo vstvarila spomlad, za katero ne bo več zime. Mirno se vleže pravični v grob, ker ve, da bo za kratko zimo sledila večna spomlad. Vsaka spomlad nas spominja našega vstajenja.

3. Jezus je vstal na lepem vertu. Jožef Arimatejski je imel blizu gore Kalvarije, na kateri so križali Jezusa, lep vert, v katerem si je dal napraviti grob. Ko je Kristus na križu umerl, šla sta Jožef in Nikodem k Pilatu, si izprosiša Jezusovo truplo in ga položita v ta novi grob, ki je bil vsekan v skalo. Ta vert in ta grob sta bila priče božje vsemogočnosti in božjega veličestva. V tem vertu je Zveličar po svojem vstajenji hodil, tū se je prikazal Mariji Magdaleni in drugim ženam, ki so prišle k grobu, ta vert je postal, kakor novi paradiž. Ta vert je podoba kerščanskih britofov ali pokopališč, na katerih počivajo ti, ki so zaspali v Gospodu. Vsako pokopališče je vert božji in vsako truplo je semeno zerno; kakor se seme v zemljo vseje, strohni, po tem pa iz semena nov sad požene, tako se truplo pravičnega vseje na božji vert, da bo o svojem času čestitljiviše vstalo in se presadilo v nebeški paradiž. Kristijan se torej smerti ne boji, — na pokopališču bo ležal, dokler ne bo dozorel k življenju zveličanih v nebesih.

Sklep.

Vidite preljubi! kako nas uči čas in kraj Kristusovega vstajenja. Vsako jutro, vsaka spomlad, vsako pokopališče nas spominja vesele resnice Gospodovega in našega vstajenja. Kakor je Kristus vstal, vstali bomo tudi mi. Rimski predstojnik Olibrij je sv. Margarito vprašal, ktere vere da je. Odgovori mu, da je kerščanske vere. Ves razkačen zaupije Olibrij: „Ali je mogoče večje neumnosti, kakor je ta, za Boga imeti in moliti človeka, kterega so na križ pribili?“ Zdaj serčno praša devica: „Od kod pa veš, da je Jezus bil križan?“ Predstojnik odgovori: „To nam ja pričajo vaše bukve“. „Dobro, reče Margarita, v ravno teh bukvah pa tudi stoji, da je Jezus slavno od smerti vstal, vesel v nebesa šel in sedi ob desnici svojega nebeškega Očeta. Ker tedaj to verujete, da je na križu umerl, zakaj pa ne verujete tudi unega? Ne zavoljo tega verujemo na Jezusa, ker je terpel in umerl, temveč zavoljo tega, ker je vesel od smerti vstal. S tim je dopričal, da je pravi, živi Bog; zavoljo tega verujemo na Jezusa, čestimo in molimo njegovo imé in damo veseli za to vero svojo kri in življenje.“ Zatorej ponovimo in poterdimo danes tudi mi našo vero na Jezusa Kristusa, pa tudi to resnico, ktere nas je on učil: da bomo od smerti vstali tudi mi. Vsi bomo vstali, — ali bomo pa tudi vsi poveličani? Ustanimo zdaj vsi z Jezusom, ustanimo iz grešnega groba in ne iščimo tega, kar je na zemlji, temuč iščimo, kar je zgorej — v nebesih, — po-

tem bomo vstali poveljčani, po nebeško lepi in večno zveličani — Aleluja! Amen.

Pridiga za velikonočni ponedeljek.

(Vigred in zima — dobro in hudo — se vojskujeta.)

„Kakošni so ti pogovori, ki jih imata
gredé med seboj, in sta žalostna?“
Luk. 24, 17.

Vvod.

Čudne reči so se godile v sercu teh dveh učencev, ki sta v Emavs šla. Pogovarjala sta se gredé o teh strašnih rečeh, ki so se bile poslednje dni godile v Jeruzalemu. Mislila sta na Jezusa, kateri je bil k smerti obsojen in grozovitno križan. Zavoljo tega sta bila žalostna. Vendar sta zraven te žalosti tudi upanje imela, da bo gotovo od smerti vstal; in to upanje je bilo tem terdnejše in večje, ker so žene pravile, da so pri grobu bile, pa niso Jezusovega telesa v grobu več našle, ja! vidile so angelja, kateri jim je oznanil, da Jezus živi. To upanje, da je Jezus od smerti vstal, je njuno žalostno serce malo potolažilo in razveselilo. Tako je bila v sercu teh dveh učencev huda vojska, vojska med žalostjo in veseljem.

Tudi v natori se bije zdaj (ali se je bila) vojska, vojska med pusto zimo in veselo vigredjo. Sveta katoliška cerkev začenja vigredni čas že 21. marca, toraj je v cerkvenem letu vigred že več ko 3 tedne, — ali zima le noče odstopiti in prostora narediti prijetni vigredi. To vojsko med zimo in vigredjo mi vidimo in čutimo, toraj hočemo pogledati, ali se od te vojske med zimo in vigredjo nič ne moremo kaj lepega in kerščanskega naučiti? Poslušajte ljubi moji! ta vojska nas uči:

1. Da se dobro in hudo vedno vojskujeta;
2. da je človek slaba, revna stvarica, in
3. da ob koncu dobro vselej zmaga. Le pripravite se!

Razlaga.

Že smo imeli lepih, veselih dni, solnce je toplo posijalo, sneg je zibnil, njive in travniki so ozeleneli, rožice cvetijo, tice prepev-

ljajo, že je kakor da bi bila prava popolna vigred. Pa naenkrat potegnejo merzli vetriči, včasih še zmerzuje, njive in travniki postajajo rujavi, rožice pobešajo svoje glavice, tice se spet poskrivajo: tako se zima in vigred še vedno vojskujeta.

1. Ravno tako se vojskujeta dobro in hudo. Poglejmo na Jezusa! Tri leta je učil tako po nebeško lepo, da so sami nasprotniki njegovi morali obstati: Tako še ni učil nihče! Jezus je čudeže delal in se dobrotnega skazoval na vse strani. Pa hudoba je zoper njega napravila strašno vojsko: Hudobni farizeji in pismarji so ga sovražili, preganjali in niso mirovali, preden so ga videli na križu! Ravno taka je bila s sveto cerkevjo od prve binškošne nedelje noter do današnjega dne. Sveta cerkev uči prelepi Jezusov nauk, opominja vse, naj lepo spolnujejo svoje dolžnosti, deli presv. Jezusove zakramente, daruje svojo nekervavo daritev za vse stanove, za visoke in nizke, za bogate in borne, za žive in mertve, kratko! hoče vse tukaj srečne tam pa zveličane narediti. In kako se hudoba vzdiguje zoper to sv. katoliško cerkev! Po nekterih deželah se sv. katoliška cerkev preganja, kakor ob času nevernih ajdov. Ni dolgo, kar so na Nemškem vse jezuite, ki so toliko storili za sv. Jezusovo vero, iz dežele spodili, ja! ni dolgo, kar so na Švicarskem katoliškega škofa kot hudodelnika iz svoje domače dežele tirali! — Pa tako se ni godilo le samo Jezusu in njegovej cerkvi, tako se godi pri vsakem posameznem človeku, v vsakem človeku se vojskuje hudo z dobrim. Alite! da si mora vsak prizadevati in se moško vojskovati zoper svoje meso, zoper hudobni svet in zoper satana, ako hoče zvesto ostati na poti čednosti in pravice. Ne mislite, ljubi moji! ki ste svojo velikonočno spoved prav lepo in srečno opravili, ne mislite, pravim, da je vaša vojska pri kraju: Vojska je naše življenje od zibelje do groba in še le tedaj je vojska pri kraju, kedar popotnik svojo palico odloži in se vleže v hladni grob! To je prvi nauk, ki ga nam daje vojska med zimo in vigredjo; drugi pa je ta-le:

2. Človek je slaba, revna stvarica. Prilizuni so Kanutu, mogočnemu kralju, pripovedovali, da mora njemu vse pokorno biti in vse se mu vdati. Kanutu se pa to sladkarenje in prilizovanje ni dopadlo. Hotel je toraj te prilizune na sramoto postaviti. Ukazal je svoj kraljevski sedež tik morsklega brega postaviti. Bil je ravno morski pritok in voda se je sedežu bližala, — kar Kanut na ves glas zaupije: „Jaz, kralj Kanut, tebi, o morje! zapovedujem, da se nimaš prederzniti, in se mojega prestola in mojih nog dotakniti.“ Kralj to komaj izreče, kar morski valovi pritekó in voda šapne tako visoko, da kralja od pete do glave oblije. Tako ves moker se Kanut k svojim prilizunom oberne in pravi: „Zdaj pa sami vidite, kako mi je vse pokorno! Dobro si zapomnite, da je vsa posvetna oblast le kratka in omejena, in da je le en sam, kteremu je nebo, zemlja in morje pokorno!“ Ravno

tega nas prepriča tudi ta vojska med zimo in vigredjo. Naj si ljudje še toliko prizadevajo, naj se združijo vsi kralji in cesarji, vsi bogatini in modrijani, — vigred ne bo zime popolnoma podjala, preden da je volja Tistega, ki nad nami veliko pratiko dela. Človek je slaba, revna stvarica.

Zatoraj tudi sveti Oče Pij, ki v današnji vojski zoper cerkev toliko terpi, vse svoje zaupanje ne stavi na ljudi, na cesarje ali kralje, temveč na Boga Jezusa Kristusa, ki je rekel, da ostane pri cerkvi vekomaj in da je vrata peklenške ne bodo premagale. — Zatoraj tudi sveta katoliška cerkev ravno v tem času, ko orjete in sejete, in ko ozimine že poganjajo in lepo doraščajo, ravno v tem času, na katerem je največ ležeče, napravlja procesije, naj verni prosijo nebeškega Očeta, da jim daje rodovitno, vgodno vreme, da solace sije in dež gre ob pravem času, in da polja in travnike naše obvaruje vse škode in nesreče. Ves svet z vso svojo modrostjo in z vsem svojim bogastvom ne more le ene kapljice dežja ali kake travice ali zernica narediti. Spoznaj, o človek, svojo slabost! Pa tudi ti, ki si velikonočno spoved vredno opravil in se misliš resnično držati pravega pota: ne zaupaj in ne zanašaj se na svojo moč in modrost. Bodi ponižen, varuj se priložnost v greh, spominjaj se lepih obljub, ki si jih pri spovedi storil, in prosi Boga za razsvitljenje in pomoč; obrni se tudi k svetnikom in svetnicam božjim, posebno priporočuj se rožnej Devici Mariji, — potem boš terdno stal v vojski dobrega zoper hudo! — Tretji nauk, ki ga nam daje vojska med zimo in vigredjo, je ta-le:

3. Slednjič ob koncu vselej dobro zмага. Pogledjmo na Jezusa! Hudobni farizeji in pismarji so mislili, ako Jezusa na križ pribijejo in v grob položijo, bode vse dobro in zmaga je njihova. In ko je Jezus na križu visel in v grobu ležal, gotovo so se njegovi sovražniki veselili in alelujo peli. Kaj pa se zgodi? Njih veselje se skorej spreoberne v žalost, njih čest v sramoto, njih zmaga v zgubo! Spolnile so se Jezusove besede: „Kedar bom povišan, vse bom na se vlekel“. Tretji dan je Jezus vesel od smerti vstal in premagal svoje sovražnike, greh, smert in pekel. Ravno ob njegovej smerti se začne njegova zmaga in slava. Dobro ob koncu vselej zmaga. — Ravno tako je tudi z Jezusovo cerkvijo. Judje so perve kristijane, posebno ssv. aposteljne in učence preganjali in morili; — mine komej 40 let in mesto Jeruzalem je bilo grozovitno razdjano, da kamen na kamnu ni ostal in judje so bili razkropljeni po celem svetu. Ajdje so 300 let kristijane preganjali in morili; — pride cesar Konstantin, premaga s pomočjo sv. križa nasprotnika Maksencija in sv. križ, ki je bil znamenje sramote in hudobije, postane znamenje česti in slave, odrešenja in zveličanja. Tako bi vam mogel dokazovati, da se je godilo vse stoletja do današnjega dne: cesarji in kralji, ki so cerkev preganjali, so padli sramotno, dežele, ki so se od svete cerkve obrnile, so se zapletale v homa-

tije in prekucije, v vojske in puntarije. Le samo to hočem kratko omeniti, kar se je pred kratkim na Švicarskem zgodilo. Tam so škofa Mermiloda samo zavoljo tega, ker se zvesto in nepremakljivo derži svetega Očeta Pija in svete katoliške cerkve, pa šubu iz domače dežele peljali. Zdaj, so mislili rogovileži, zdaj je pravde konec, zmaga je naša. Pa le počasi, kolo se suše! Tisoči zvestih katoličanov in vsi duhovniki so škofu — mučencu na znanje dali, da le njega spoznajo za svojega pravega škofa in se ga nepremakljivo držijo, naj pride kar hoče. Pa ne samo katoličani, temveč tudi možje druge vere, ja! celo najhujši nasprotniki naši se za škofa potegujejo. Tako je neki brezverni Fazy in znani doktor Vogt, oba Švicarja sta ustmeno in pismeno se za škofa potegnili in rekla, da je veliko svetovalstvo ravnalo nepostavno, storilo škofu veliko krivico in celi deželi napravilo pred celim svetom veliko sramoto. Pa le počakajmo še, pravda še ni pri kraju, — gotovo tudi tu dobro premaga hudo. — Tudi ti, ki si pri velikonočni spovedi bil si predvzel, z Jezusom vstati iz grešnega groba, vojskuj se le serčno zoper greh in hudobo; morebiti da bo včasih tvoj boj hud in vroč, zaupaj na Boga in njegovo pomoč, na premilostljivo Devico Marijo in svetnike božje; ako ti storiš svojo dolžnost in si v vojski zoper hudo prizadevaš, kolikor premoreš, gotovo se boš ovaroval greha in zmaga je tvoja! Glej! tudi zima se ustavlja in noče odjenjati, — pa vigred bo sčasoma vendar le zmagala in gospodovala bo prijetna, vesela vigred: na koncu dobro vselej zmaga!

Sklep.

Rimski vojvoda Marij je imel hudo vojsko zoper Cimbri. Postavil je svoj tabor vstrič svojemu nasprotniku pa v takem kraju, ki je bil brez vode; na unem kraju za cimbrskim taborom pa je bilo veliko prav čverste in dobre vode. Začeli so njegovi vojščaki tožiti, da jih močno žeja, da pa ni vode dobiti. „Glejte, zakličite Marij in kaže s perstom, glejte! tam unkraj cimbrskega tabora je vode dosti; vojskujte se moško, zmagajte, spodite nasprotnike — in dosti imate vode!“ Tudi nam se je na tem svetu vojskovati in terpeti. Kakor se vojskujeta zima in vigred, tako se vojskuje dobro in hudo. Taka je bila in taka bo do konca sveta. Pa zaupajmo! Vselej je dobro še hudo premagalo, ga še zdaj premaguje in ga bode vselej premagovalo. Vojskujmo se serčno in moško! Glejte! tam ni le čversta in dobra voda, — tam so sv. nebesa in večno neskončno veselje. Vojskujmo se, da sovražnika zmagamo in nebeško krono zadobimo! Amen.

Blagoslovljenje novih orgelj

v Klani, *) teržaške škofije.

„Lep'ga petja slišat ni,
Kjer poštenih ni ljudi! . . .“

Zbrali smo se današnji dan prav k nenavadni svečanosti; kar ste si vsi želeli, da bi bilo tudi v naši cerkvi, zdaj je zgotovljeno! Želeli ste, da kakor v drugih večih cerkvah orglje povelečujejo službo božjo, da bi jo tudi v naši cerkvi; in glejte, danes se bodo prvi-krat oglasile pri službi božji vsem dobromislečim v večo pobožnost, Bogu pa na večo čest in slavo! Zavoljo tega vam danes ne mislim govoriti o čednostih, v katerih morate napredovati, ne o pregrehah, katerih se morate varovati, ako želite priti v večno življenje — ampak povedal vam bom nekaj o petju in godbi, da bote znali ceniti cerkveno petje in godbo, in obedvoje skoristiti za zveličanje svoje duše.

I. del.

Prepevati je skoraj vsem stvarjem, ktere so od Boga obdarjene z glasom, nekako prirojeno. Pojdite v spomladni čas ali v gojzd, ali na polje, ali vinske gorice, in slišali bote neštevilno pevcev. V gojzdu žvižga kos, na polju žvergoli škerjanec, in blizo vinogradov lepo prepeva slavec svoje miloglasne napeve. Zakaj pa vendar prepevajo? Ne morem vam natanko razložiti čutiljeje ptičjih pevcev; ali zdi se mi, da, videči krasno solnce plavati na jasnem nebu, očitijo, da se jim ni treba bati kakšne nevarnosti, zato se jim serce širi zadovoljnega veselja, in svojo radost s petjem prikazujejo — ako bi imeli razum, rekel bi, da se čudijo božji vsegamogočnosti, ktera stvarja toliko lepote, da slavijo božjo previdnost in povelečujejo božjo neizmerno dobroto, ktera za najmanjšo stvarico tako po očetovsko skerbi.

No, človek pa ima razum, zavoljo tega je v človeški naravi še posebno vsajeno, da svoje čutiljeje s petjem na znanje daje, posebno, ako je serce polno nedolžnega veselja, zahvalnosti in pobožnosti. Le pogledjte drobno nedolžno deco (otroke), kedar jih je več skupaj zbranih; ali se pogovarjajo o kakih važnih opravilih, ali skerbno računijo o svojem imetku? — O ne! — malo poigrajo,

*) Orglje je izdelal gosp. Nace Zupan iz Kroke prav dobro, v zunanji obliki prav okusne, v spremenih deloma miloglasne, deloma veličastno doneče, s čistimi glasovi, in prav za nizko ceno.

in ko se naveličajo igrati, pa z detinskimi svojimi glasovi počnejo pevati napeve, katerih jih nihče ni učil, katerih nihče drugi ne zna, — prepevajo svoje napeve. Kdo jim pa veli peti? — Serce nedolžno, ktero ne pozna nobene zlobe, nobene zavidljivosti, zato okoli sebe ne opazi nič slabega, nobene skušnjave, nobene nevarnosti — polno je veselja, polno zadovoljnosti, zato pa želi prepevati. Zato nas uči sveto pismo, da bodo tudi v nebesih, kateri so čistega serca, pred prestolom Jagnjeta peli pesem novo, pesem, ktero znajo peti samo tisti, kateri so odkupljeni od zemlje. — Ali poglejte mlado mater, sedečo pri zibeli svojega deteta, poslušajte jo, kaj dela, kedar je sama? — Večidel poje! — In zakaj bi pač ne pela, saj v svojem detetu gleda združeno vso srečo, svoj zemeljski raj; kedar mu gleda v njegovo jasno oko, pozabi na vse drugo, kar okoli nje biva; čeravno križi in nevolje tarejo njeno bivanje, ona jih ne opazi, čeravno so skerbi razjedale jej serce, ona jih ne čuti, kedar gleda v smehljajoče se dete; — serce jej je mirno in zadovoljno, misli na njega, ki jej je ta raj podaril, misli na Boga, hvaležnost vkipí jej iz serca in kaže se v hvaležni pesmi. Izgled dobre matere v vsakem obziru in tudi v tem je mati božja, blažena Devica Marija. Ko je po angeljskem oznanilu zaznala, da bo postala mati, bilo jej je serce tako polno veselih in hvaležnih misli, da ni mogla več sama ostati, ampak podá se k svoji teti Elizabeti, pa tudi nji ne more svojega raja pripovedovati s suhimi besedami, ampak zapoje veličestno pesem: „Poveličuj duša moja Gospoda, in duh moj naj se raduje v Bogu Zveličarju mojem, ker se je ozerl na ponižnost služabnice svoje: Glej, od zdaj me bodo blaženo imenovali vsi narodi zemlje, ker je Bog velike stvari nad meno storil“.

Ali pojdimo gledat v samostane, kjer so menihi ali nune Bogu darovali vse, kar so imeli, imetek in imé, še celo svojo voljo in sami sebe — in skoraj zmiraj bomo slišali povišano in veličestno petje. Zakaj pač ti pojejo? — Rekel sem, da so se odpovedali od vsega posvetnega, da so vse, kar so imeli Bogu darovali, zato na posvetne stvari več ne mislijo, vse njihove misli obrnjene so na Boga, razmišljujejo njegovo brezkončno vsegamogočnost, slavijo njegovo neizmerno modrost, poveličujejo njegovo neizgovorljivo dobrotljivost in ljubezen do človeškega roda — serce jim je polno pobožnosti, kateri ni zadosti, da le znotrej molijo, ampak se hoče pokazati v veličestnem petju. Zato pravi sveto pismo, da angelji in svetniki v nebesih, kateri od lica do lica gledajo, kar pobožni na zemlji gledajo kakor v zercalu, ne molijo samo klečeči pred prestolom božjim, ampak neprestano prepevajo čest in slavo Bogu: „Svet, svet, svet si Ti Gospod vojskinih trum, polne so nebesa in zemlja slave Tvoje . . .“ Toraj lepo petje izvira iz serca polnega nedolžnega veselja, hvaležnosti in pobožnosti; ali ne samo, da iz teh lastnost izvira, temveč lepo petje nam ravno te čutljeje v sercu vzbuja — žalostno serce razveseli, vzbuja hvaležnost do do-

brotnika in vspamtuje na pobožnost do brezkončnega bitja, — kar bomo videli v II. delu.

II. del.

Serce človeško je tako, da svoje najmočnejše čutljeje samo v sebi obderžati ne more, ampak jih hoče naznaniti tudi drugim ljudem. Vsaj znate, kedar človek pride v veliko nesrečo, kako željno pogleduje okoli sebe, da najde prijatelja, komur razlije svoje čutja; ko je izpovedal svojo notranjo bolečino, zdi se mu, da je odložil veliko breme, serce mu je olajšano, mnogo prostejše diha. Ali človek nima vsakikrat prijatelja blizo, komur bi mogel zaupati svojo serčno skrivnost, — ta skrivnost pa le mora iti vunkaj, drugače serce hoče da počí — zato človek počne sam sebi pripovedovati, kaj žalostnega se mu je dogodilo, ne tiho, ampak glasno, ne berzo ampak počasi narekuje svojo žalostno nesrečo — glejte, začetek žalostinke, začetek žalostne pesmi. Poglejmo v sv. pismo stare zaveze, in vidili bomo človeka, preroka, ki mu kaže, da človek v največi žalosti išče in najde tolažila v pesmi. Ta človek je prerok Jeremija. Ljubil je svojo domovino, deželo judovsko, z vsem ognjem vnetega človeka; da bi svoji domovini koristil, žertvoval je vse svoje, večkrat svobodo in življenje zastavil, kedar je kralje in narodne poglavarje karal ali svaril zavoljo njihovih grehov, slabih izgledov in pohujšanja; očital jim je, da bodo tako lastni narod vergli v propast in pogubljenje. Jeremija je prerokoval vse hudo, kar ima priti čez narod, ako se ne verne k svojemu edinopravemu Bogu; — ali nič ni izdalo, narod se ni hotel poboljšati; zato ga je zagrabila jeza božja: Sovražniki pridejo, premagajo judovsko vojsko, mesto Jeruzalem razdenejo, narod odpeljejo v sužnost — in Jeremija, oni rodoljub, ki bi bil rad kri in življenje dal za svoj narod, on sedi sam na groblji Salomonovega tempeljna, nekdanj toliko slavnega, zdaj od nevernikov razsutega, — gleda na razvaline Jeruzalemske, oči zalite so mu s solzami, serce hoče mu razpočiti, gleda okoli sebe, kje bi vidil človeka, komu bi potožil svojo bolečino, — ali ne vidi ga; zato globoko zdihne, in začne peti žalostinko, ktera se vsako leto na veliki teden v naših cerkvah poje: „Kako mesto, prvo polno ljudstva, zdaj stoji prazno . . . Gospodarica narodov postala je kakor vdova . . . zdihovaje joče po noči, solze jej zalivajo oči . . . ali od vseh njenih dragih ni ga, ki bi jo tolažil, vsi prijatelji njeni so se razkropili, in postali so jej sovražniki . . .“ Tako poje in narekuje naprej, dokler se mu serce ne umiri pri misli, da nad oblaki še prebiva Bog, ki svojega ljudstva v sužnosti pustil ne bo. Še večja žalost obide mislečega človeka, ko zgubi notranje milosti in dobrote, zgubi milost božjo, ko se zamisli na božjo sodbo in večno pogubljenje. Izgled nam je kralj David; zagrešil je jako, postal je prešestnik in ubijavec. Ali kmalo prebudi se mu

vest, po prerokovi priliki se zmodri in spozna, kako strašno je razžalil Boga on, ki je poprej tako pravično živel, da ga sveto pismo imenuje moža po volji božji. Červ hude vesti vgnejzdi se v serce in razjeda ga neprenehljivo; da bi svoje ranjeno serce umiril, oberne se k Bogu, ne s tiho molitvijo, ampak s pobožno pesmijo. Vzame v roke harfo, na katero je znal tako lepo brenkati in zapoje spokorno pesem: „Usmili se me Bog zavoljo velikega usmiljenja svojega in po velikosti milostljivosti svoje uniči grehe moje . . .“ Pride mu na misel božja sodba in strah pred njo zopet izrazi s pesmijo: „Iz globočine pijem k tebi Gospod, Gospod usliši glas moj, naj bo uho tvoje slušajoče na glas molitve moje . . . Ako boš nepravice ogledoval, Gospod kdo bo obstal?“ Tako izpoveduje svoj strah in serce se mu umiri, mesto straha napolni se s pogumom in zaupanjem, da počne peti: „Upala je duša moja v Gospoda, ker je pri Gospodu veliko usmiljenja in pri njem je veliko odkupljenja!“ Glejte, tako lepa pesem iz serca žene strah in trepetanje, žalost in obupanje, in napolnuje serce s pogumom in zaupanjem.

(Konec prihodnjic.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Ambrož Mat. je provizor mestne glavne fare v Celovcu; čast. g. Eder Jan. pa kuracije v Trebljčah. Čast. g. Wedenig Mat. gre za kaplana v Kaplo pri Dravi. Č. g. Joas Jan. gre za provizorja v Krasnico. Č. g. Angerer Henr. za kaplana k sv. Hemi. Č. g. Leks Gabr., fajm. v Lesah, se je podal na božjo pot v Jeruzalem. — Umerla sta čč. gg. Umfahrer Tom., fajm. mestne glavne fare v Celovcu in Oberlerchner Jož., fajmošter v Krasnici. R. I. P.!

Goriška nadškofija. Č. g. Centazzo Avg. je provizor fare na Placuti, ker je ondašnji fajm. č. g. Mrak Andr. umerl. Č. g. Carli Al. pride za kaplana v Miren, ker se je ondašnji kaplan Stres Iv. N. začasno podal v pokoj.

Lavantinska škofija: Prečastiti gg. Žuža Ant., korar, dekan in nadžupnik na Laškem; Roic Anton č. korar, dekan in župnik v Vidmu; Galuf Ant., dekan in nadžupnik v Vuzenicah; in Juvančič Fr., dekan in župnik pri Novi cerkvi, so imenovani za konzistorialne svetovalce Lav. škofije. Čč. gg. Kurnik Janez, župnik pri Sv. Petru poleg Radgone, in Mikuž Fr., župnik v Brežicah, sta postala duhovska svetovalca Lav. škofiji. Č. g. Floriančič Jož. se je zaradi bolehnosti odpovedal oskerbovanju dekan. vrada Gornjograške dekanije; č. g. Krenner Jan., je postal administrator gornjo-graške dekanije. Č. g. Simonič Jože je postal župnik pri sv. Jurju na Ščavnici; č. g. Arzenšek

Matija, župnik na Poličanah; in č. g. Korošak Jaka, provizor, sv. Rupertu pri Laškem. — Umerli so čč. gg.: Geršak Maks, duhoven v pokoju, in o. Merijan Meglič, frančiškan, oba v Brežicah, in č. g. Dajnko Peter, starašina Lav. škofije. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Ažman Jan. je dobil faro na Dovjem. — Umerla sta čč. gg. Kos Aleš, fajm. v pokoju in Grošel Jak., kaplan v pokoju. R. I. P.!

Terzaška škofija. Č. g. Gianola Jož. je izvoljen katehet za ljudske šole na Novi Reni v Terstu, od tam gre Miandrusic Jož. za kateheta na Staro Šrango v Terstu; Jakomin Ant. gre za duh. pomočnika v Pertlje, in novoposveč. Flego Peter za duh. pomočnika v Pazin. —

Družba sv. Mohora.

Letošnje knjige se v družbini tiskarni redno in jako marljivo tiskajo. Dosedaj so v natisu končane in vezane: „Večernice,“ katere obsegajo obdarovano Slemenikovo povest „Izdajavec“ na pol desetih polah; Dr. Vošnjakovo „Umno kletarstvo,“ ki v koledarjevi večji obliki obsega 11 pol z 12 podobami in „Kristusovo življenje in smert,“ prvi snopič drugega dela. Koncem meseca marca bode dovršen tudi osmi snopič „Življenja svetnikov“ in do konca aprila IV. del „Živali“. Tačas se sestavlja imenik letošnjih udov in mesec majnik in junij sta odločena natisu družbinega „Koledarja“. Uredjeno je tedaj vse tako, da na vsak način družbeniki dobé knjige ob pravem času. Vse rodoljube pa zopet nadležno prosimo, da si prizadevajo povsod, kar le morejo pridobiti mnogo novih udov; kajti knjige se tiskajo letos v 22.000 iztisih in tiskovni stroški, dasiravno družba ima lastno tiskarno, so vedno še ogromni, ker se je podražilo delo in poskočila cena papirja. Vpisovalne pole naj se pošljejo družbi vsaj do 10. aprila. —

Opomba. Da dobijo čč. gg. naročniki postne in veliko-nočne pridige ob pravem času v roke, pridejo danes 4 pole pridig in le 1 pola kerščanskega nauka; ob prvi priložnosti se to poravnava in pridejo 3 pole kerščanskih naukov.

„Jedro kat. nauka“ urno napreduje in je že tiskanih 10 kerščanskih naukov. Lehko se čč. gg. naročniki oglašajo tudi po „listnicah“ ali „Correspondenzkarten“ za dva krajcarja.